

VINKO MÖDERNDORFER

Tri sestre

Črna komedija iz družinskega življenja

Osebe:

Oče (75 let)

Mama (70 let)

Olga – najstarejša hči (50 let)

Maša – srednja hči (45 let)

Irina – najmlajša hči (30 let)

Fredi – Olgin mož (45 let)

Andrej – Irinin fant (24 let)

PRVO DEJANJE

Jedilnica v stanovanjski hiši v predmestju. Zadaj steklena večkrilna vrata s pogledom na češnjev vrt. Na sredi dolga miza, pripravljena za slavnostno kosilo.

PRVI PRIZOR

Olga, gospodinjski tip, sivkast kostim, dolgočasna trajna, okoli pasu si je zavezala rožnat predpasnik, prihiti v jedilnico z jušnikom, iz katerega se kadi.

OLGA: Asa, asa, asa je vroča!

(Jušnik položi na sredo mize.)

OLGA: *(kliče)* Fredi! Fredi!!

(Fredi, suh možakar, elegantno oblečen, plešast in s tankimi, italijanskimi brčicami, prihaja s steklenicami v naročju.)

FREDI: Samo belo si kupila, pa še to je čisto toplo.

OLGA: Očka lahko pije samo belo.

FREDI: Jaz imam pa rajši rdeče.

OLGA: Šel bi z mano in bi nabavil tudi kakšno steklenico rdečega. Za vse sem sama. Če se ne bi jaz spomnila, bi šla očkova petinsedemdesetletnica gladko mimo. *(se spomni)* Joj, je Maša že prišla? Upam, da je kupila rože.

FREDI: Slišal sem jo, kako parkira. Mislim, da se je zaletela v ograjo ... Še sreča, da sva avto postavila za hišo.

OLGA: Nikoli je nisi maral.

FREDI: Ko je lani prišla na obisk, se je dvakrat zaletela v najin avto: ko je prišla in ko je odšla.

OLGA: Ne bodi malenkosten! Pri parkiranju je pač malce nerodna.

FREDI: Grem staviti, da bo butnila v prvo stvar ...

(Iz ozadja se sliši ropot, kot bi se nekaj prevrnilo. Fredi pogleda skozi steklena vrata na vrt za hišo.)

FREDI: Na, pa sem dobil stavo! Pravkar je zbila kontejner.

OLGA: Upam, da se mi pečenka ne bo zažgala ...

FREDI: *(gleda na vrt za hišo)* Me zanima, kdo bo pobral smeti ...

OLGA: Kje pa je Irina?! Obljubila mi je, da bo naredila solato.

FREDI: *(še vedno gleda na vrt)*

A več, kaj je najbolj presenetljivo? To, da se ji zdi vse skupaj povsem samoumevno. Obnaša se, kot da je to običajen postopek pri parkiranju ...

(Spet pločevinast ropot.)

FREDI: Na, še enkrat ga je zadela! Kako ji to rata?

OLGA: *(kliče)* Irina! Irina!!

(Cviljenje zavor in hupanje ...)

FREDI: (*prestrašeno*) Mater! Zapeljala je nazaj na cesto, ne da bi pogledala. Tokrat je imela srečo!

OLGA: Pa to je neverjetno! Jaz ne morem več! Enkrat bom vse skupaj spustila iz rok! Očka ima petinsedemdeset let, z mamo praznujeta petdeset let skupnega življenja, vas pa to sploh ne gane ...

(*Fredi še vedno gleda na vrt.*)

FREDI: Ne morem verjeti! Končno se je ustavila!

OLGA: To je zadnjič, da delam namesto vseh! Zadnjič!!

DRUGI PRIZOR

V jedilnico privihra Irina. Stara je trideset let, čeprav se oblači in obnaša, kot da jih ima devetnajst, kar je kar malo groteskno (in tragično). Za roko drži Andreja in ga vleče v prostor ...

IRINA: Ne se bat, moja familija ne grize!

ANDREJ: Neprijetno je ... Prvič pridem v hišo in to prav na družinsko praznovanje ...

OLGA: (*histerično*)

Irina! To je višek! Slavnostno kosilo naj bi bilo vsak trenutek ... Mama se muči, jaz se mučim ... Kje je solata?! Rekla si, da jo boš ti pripravila.

IRINA: (*mirno*) Moja familija načeloma ne grize ... Obstajajo pa tudi izjeme ... Andrej, dovoli, da ti predstavim starejšo sestro ... Olga ... To je pa moj Andrej ... (*Olgi*) Z njim se bom poročila in imela bova otroke ...

OLGA: (*kislo*) Me veseli ...

(*Si stisneta roke. Irina pokaže na Fredija ...*)

IRINA: (*hladno*) In to je Olgin soprožnik ...

(*Andrej ponudi roko, Fredi ne reagira ...*)

FREDI: (*Andreju, malce ironično*) A, vi ste pa novi!

IRINA: Ja, *novi* in končno *pravi*! In edini!

FREDI: Prejšnji teden vas pa še ni bilo ...

ANDREJ: (*malce zmeden*) Ja ... Ne ... Prosim ...?

FREDI: Prejšnji teden je bil aktualen Gabrijel ... Vaterpolist Gabrijel. (*Irini, nedolžno*) Saj mu je bilo tako ime?

(*Irina takoj odpelje Andreja stran od Fredija.*)

IRINA: Ne meni se zanj! Brezzobi psi ne grizejo. Komaj še lajajo!

FREDI: (*hudobno zamišljeno*) Ja, ja ... Gabrijel je bil ... Sem si zapomnil ... Takšen ogromen, plečat, kot tridelna omara ... Čisto nekaj drugega kot tisti iz prejšnjega meseca ... Kako mu je bilo ime ...? Pavle? Teolog Pavle? Suhcan teolog Pavle!

(*Irina ne reagira na Fredijeve pripombe.*)

OLGA: (*Irini*) A mi misliš pomagat? Obljubila si, da boš naredila solato! Vsi samo obljubljate, potem pa sem za vse sama!

IRINA: Že grem, že grem! (*Andreju*) Za hip te bom pustila, ampak samo za hip ... (*pogleda Fredija*) Sicer ne boš v dobri družbi, kaj čem, žlahte si pač nisem sama izbrala ...

OLGA: (*nestrpno*) Greš?!

IRINA: Ja, takoj!

(*Medtem ko odhajata.*)

IRINA: Super tip je ... Otroke bom imela z njim. Dva otroka! Fantka in punčko!

OLGA: Naredili bova mešano. Očka ljubi endivijo in kristalko ...

(*Odideta.*)

(*Andrej in Fredi sama.*)

TRETJI PRIZOR

Fredi z rokama na hrbtu postopa okoli Andreja in si ga ogleduje. Andreju je vedno bolj neprijetno. V zadregi se hahlja ...

ANDREJ: Lepo je tu ... Mislim ... Vrt ... pa ... sadovnjak ... Same češnje ...

FREDI: (*ga prekine*) Te je že dala dol?

ANDREJ: Prosim?

FREDI: Jasno, da te je. Vsakega da takoj dol. Mislim, po kakšnih treh urah.

ANDREJ: Ne razumem ... Pa tudi ne zdi se mi ...

FREDI: (*ga prekine*) *Primerno?* To moje govorjenje se ti ne zdi *primerno?* Ah, fant moj dragi, ne zavedaš se v kakšno famijljo si padel! Ampak da ne boš mislil, da se mi smiliš. Sploh ne! Vsak je svoje nesreče kovač, aneda? Pa da ne bo pomote ... Irino imam zelo rad. *Zelo*. In zato mi ni vseeno, kaj se dogaja z njo. Končno je le mlajša sestra moje žene. (*zasliševalsko*) No, kdo si?

ANDREJ: Prosim?

FREDI: (*hitro, ostro, skoraj uradno*) Kdo si, kaj delaš, s čim se preživljaš, si že bil v zaporu, kdo so tvoji starši, si imel kdaj homoseksualne izkušnje, s kom in kakšne, kaj pa sodomija, politično prepričanje, si jo sposoben spolno zadovoljiti, veš, Irina je zahtevna punca ...

ANDREJ: (*jezno*) Mislim, da vas to nič ne briga.

(*Andrej začne gledati okoli ... Nestrpno čaka, kdaj se bo vrnila Irina.*)

FREDI: (*že kar malo nevarno*) Kako, da me ne briga?! Seveda me briga! Še kako me briga! Mi smo *familija*, razumeš? Velika *familija*! Naši predniki izvirajo iz Italije. In najbrž se zavedaš, kaj pomeni *familija* v Italiji! Si gledal *Botra*? Prvi, drugi in tretji del?

ANDREJ: Sem, ja.

FREDI: Torej ti je jasno?

ANDREJ: Ja ... ne vem ...

FREDI: No, preidiva k stvari: se pravi, da spiš z njo?

ANDREJ: To je noro!

FREDI: Veš kaj, mali, takole se bova zmenila ... Advokat sem ... Družinski advokat ... Tako kot v *Botru* ... In sestavil bom pogodbo. Če spiš z njo, se boš z njo tudi poročil. Tako je pri nas v navadi. Pa mlajši si tudi od nje, kaj? Se pravi, da bi se rad *priskledil* v famulijo. Najbrž ti gre samo za materialne koristi ... Rad bi tole hišo, pa češnjev vrt, zanimajo te tudi bančni računi famulije, je tako? No, to je sicer legitimno. In prav zato bomo vse zelo natančno popisali ... Koliko imaš, koliko daš ... Vse! No, kdaj bo poroka? Naslednji teden, bo to v redu?

(Andrej je vedno bolj zmeden.)

ANDREJ: Kaj ...?

FREDI: Če jo kavsaš, potem moraš prevzeti nase tudi kakšno odgovornost. Fuk ni zastoj!

ANDREJ: Vi ste nori! *(Andrej se začne umikati k izhodu. Gledata se ... Tišina nekaj trenutkov ... Potem se začne Fredi smejati ...)*

FREDI: Ha, ha, ha! Si se usral, kaj? Pa ja ne misliš, da mislim resno. Zajebavam se! Danes je takšen dan, da se lahko malo zajebavam! Ha, ha, ha!

ANDREJ: *(zmeden)* Ja ... Ne vem ... No ...

FREDI: Na roko, stari! *(mu ponudi roko)* Jaz sem Fredi, vse kar sem blebetal, je čista oslarija ... Nismo iz Italije! Samo jaz obožujem filme. Italijanske mafijske filme, čeprav je bil prejšnji prizor iz *Usodne privlačnosti*. Poznaš? Ameriški film. Sharon Stone in Michael Douglas. Sharon mu takoj po prvi noči ponudi, kaj *ponudi*, zahteva poroko. Potem mu ne da več miru. Film postane srhljivka. Ha, ha! Na ... *(potegne iz žepa stekleničko z viskijem)* Boš požirek?

(Andrej vzame steklenico ...)

ANDREJ: Z veseljem!

(In nagne.)

ČETRTI PRIZOR

V sobo privihra Maša. Stara je petinštirideset let. Precej zapuščena ženska, vendar še vedno daje vtis, kako je poznala že boljše čase. V rokah vrti avtomobilske ključe.

MAŠA: *(Zagleda Fredija in Andreja)* Kje pa so ljudje?

FREDI: In kaj sva midva?

MAŠA: Vprašala sem po *ljudeh* ... Tebe poznam in že imam določeno mnenje, fanta pa prvič vidim, zato si ga kar takoj ne bi upala šteti med *ljudi*.

FREDI: (*Andreju*) Kot vidiš, imamo v družini zelo razvit smisel za humor.

(*Maši*) Dovoli, da ti predstavim ... Gabrijel ...

ANDREJ: (*ga popravi*) Andrej ...

FREDI: Saj res! Andrej ... Irinin *ta najnovejši* ...

MAŠA: (*Andreju*) Fant, koliko si pa pravzaprav star?

ANDREJ: (*precej zmeden*) Štiriindvajset ...

MAŠA: No, kot moj starejši sin ...

FREDI: Irina ima pač rade mlade ... Tako kot tvoj mož ...

(*Maša ga zelo grdo pogleda.*)

FREDI: Pardon, kot tvoj bivši, bivši mož.

MAŠA: Moški ste navadne svinje. In je čisto vseeno, ali ste stari petdeset ali štiriindvajset.

FREDI: Tudi tvoja sinova sta možka.

MAŠA: Žal. Ampak, dokler bom imela kakšno besedo, ju bom poskušala prepričati, da bosta drugačna ...

FREDI: In kako ju boš *prepričevala*? Z vročim kakavom in rogljički, ki jima jih vsako jutro za zajtrk nosiš v posteljo. Prava dedca sta, ti pa še vedno delaš z njima, kot da sta otroka.

MAŠA: Dokler živita pri meni, jima lahko nosim zajtrk tudi v posteljo. Sploh pa oba pridno študirata. Apropo ... (*se obrne k Andreju*) kaj si že rekel, da študiraš?

ANDREJ: (*zmeden*) Jaz ... No ... Jaz ...

FREDI: Nič še ni rekel.

MAŠA: Ampak nekaj študiraš, kaj?

FREDI: Grem staviti ...

ANDREJ: Ne. Nič ne študiram.

FREDI: (*zadovoljno*) Na, pa sem spet dobil stavo!

MAŠA: Kaj pa potem počneš, če ne študiraš?

FREDI: Mamica mu nosi zajtrk v posteljo.

MAŠA: (*Frediju*) Povem ti, da se nikanar ne mešaj v mojo vzgojo. O vzgoji nimaš pojma. (*hudobno*) Ne bi te rada spomnila, *zakaj* nimaš pojma o vzgoji otrok.

FREDI: Toliko pa le vem, kaj se lahko razvije iz normalnih fantov, če jim mamica vsak dan zjutraj sedi na robu postelje. A danes ju pa nisi pripeljala s sabo?

MAŠA: Ne. Žal sta na počitnicah ... Z očetom.

FREDI: Hočeš reči, da si ju *žal* raje poslala k očetu, kot pa k dedku in babici na praznovanje njune petdesetletnice.

MAŠA: Tvojih namigovanj sem sita. (*Andreju*) Torej, nič ne študiraš ... Kaj pa potem delaš?

FREDI: Tvojo sestro dol daje. Saj to je tudi delo. Bi rekel, da zelo zahtevno.

MAŠA: (*Andreju*) Ne poslušaj ga. Fredi je advokat! Še več: zagrenjen plešast advokat je, ki mu v življenju ni čisto nič ratalo. Še vedno dela na sodišču. Niti svoje advokatske pisarne nima.

FREDI: Nimam prostorskih pogojev! Ha, ha, ha!

(*Fredi iz žepa potegne stekleničko in nagne.*)

PETI PRIZOR

Vstopita Olga in Irina. Olga nosi velik ovalen pladenj s pohanjem, Irina hodi za njo in ji vehementno razlaga.

IRINA: Končno sem našla tisto, kar sem iskala ... Srečna bom. Čutim to.

(Olga hoče postaviti pladenj na mizo, vendar ni prostora. Olga odloži pladenj na rob mize, z eno roko drži pladenj, z drugo pa poskuša narediti prostor med krožniki. Nihče ji ne pomaga. Irina stoji čisto zraven in pripoveduje ...)

OLGA: *(nemočno)* Ni prostora ...

IRINA: *(blebeta brez prestanka)* Takoj ko sva se zagledala, je začelo delovati, kemija pa to ... *(Andreju, ki stoji na drugi strani sobe)* A je tako, Andrej!? *(spet sestri, ki se trudi s pladnjem)* Olga, veš, to je izven razuma, tega ne moreš kontrolirat.

(Olga se trudi umakniti posodo z mize, pri tem pa poskuša, da ji ne bi pladenj padel na tla ... Fredi in Irina stojita poleg in samo opazujeta Olgino početje.)

IRINA: Sokovi v telesu spregovorijo ...

MAŠA: Irina! Pomagaj sestri! Vse ji bo padlo po tleh.

FREDI: Tvoji sokovi lahko počakajo! Zdaj je važna pečenka!

IRINA: Zakaj me nihče ne jemlje resno? Maša! Ti bi morala vedet! Dva otroka imaš! Kadar se zgodi kemija, potem je jasno. Zdaj ali nikoli! In vročino imam tudi.

(Olga manevrira s pladnjem.)

OLGA: *(nemočno)* Lepo vas prosim ...

(Ker se noben od domačih ne zgane, priskoči Andrej in poprime pladenj s pohanjem.)

ANDREJ: Bom jaz ...

(Olga in Andrej položita pladenj na sredo mize.)

IRINA: *(pokaže na Andreja)* A ga vidite! To je pravi moški! Takoj je priskočil na pomoč ...

MAŠA: Otrok, ne pa moški! Toliko je star kot moj starejši.

FREDI: *(ironično)* Gabrijel, zdaj boš imel pa mastne roke!

ANDREJ: Andrej sem. Andrej.

FREDI: Tudi če si Andrej, boš imel mastne roke.

OLGA: *(se razburi)* Takšni ste! Za vse sem sama! Človek, ki ga sploh ne poznam in je prvič v hiši, mi pomaga, moji lastni sestri pa stojita zraven ... In ti, Fredi ...

FREDI: Saj sem hotel, pa me je Gabrijel prehitel ...

IRINA: Nikar ga ni kliči Gabrijel! To delaš nalašč! Pa dobro veš, da je bil Gabrijel čisto navaden prasec!

FREDI: *(ironično)* Zakaj, ker te ni hotel na vrat na nos oplodit?

OLGA: Nehajte, takoj nehajte! Očka in mamica danes praznujeta ... *(Maši)* Si prinesla rože?

MAŠA: Kakšne rože?

OLGA: (*ji gre na jok*) Maša, naročila sem ti, da prinesi rože ... Vrtnice! Vrtnice ima naša mami najrajši. Očka ji je vedno prinesel vrtnice! Danes zjutraj sem ti naročila!

MAŠA: Pozabila sem.

OLGA: (*skoraj zajoka*) Pozabila!? Kako moreš! Praznovanje brez rož! Pripravila sem vazo. A bo zdaj prazna? Vse sem tako lepo pripravila. Presenečenje! Petdeset vrtnic! Za vsako leto skupnega življenja po eno vrtnico! (*se utrujena sesede v stol*) Ne morem več. Fredi, jaz ne morem več.

FREDI: (*jo tolaži*) Olgica, samo malo še zdrži, samo še malo ...

OLGA: (*obupano*) Zakaj ne moremo nikoli nič narediti skupaj? V drugih družinah pa lahko! Pri Donji Margariti so tudi tri sestre. In trije bratje! Pa si vsi pomagajo. Včeraj je najstarejšo sestro Aljandro zapustil mož Garcija, pa so vsi stopili skupaj. Bila sem ganjena.

FREDI: V jutrišnjem nadaljevanju se bo pa spet vrnil.

OLGA: Ne bo se. Družina ne bo dovolila. Že prejšnji teden se je izkazalo, da je bil grd s svojima sinovoma. Z njima je počel ... Si ne upam niti pomisliti ... Zato ga je najstarejši brat Ruiz postavil pred vrata. Udaril ga je v obraz, pesjana perverznega, in rekel: *La muerte entra y sale!* Garcija je kar prebledel. Komaj čakam, kaj se bo zgodilo jutri. Ja, nekatere družine znajo držati skupaj, mi pa se ne moremo zmeniti niti okoli rož za obletnico ...

MAŠA: Jezusna, kakšen cirkus zaradi enih vrtnic! Prav. Grem po rože! Mislim, da sem videla na začetku ulice kiosk ...

FREDI: (*previdno*) Greš z avtom?

MAŠA: Jasno!

OLGA: (*zakliče za njo*) Petdeset! Mašenka, točno petdeset!!

(*Maša samo zamahne z roko (saj vem!) in odide. Fredi radovedno stopi do okna v ozadju in gleda za Mašo. Irina objame Andreja.*)

IRINA: Vročino imam. Čutim, kako od znotraj žarim. Daj, potipaj!

(*Irina položi Andrejeve roke na svoje prsi.*)

ANDREJ: (*mu je zelo neprijetno*) Ja ... Pa res ...

(*Fredi gleda skozi okno.*)

FREDI: Staviti grem ...

IRINA: Mislim, da imam ovulacijo ...

(*Andrej prestrašeno umakne roke z Irininih prsi.*)

ANDREJ: Kaj?

OLGA: (*ogorčeno*) Irina!

IRINA: Seveda jo imam! Sem prebrala, da lahko čustven pretres pospeši zorenje jajčeca ... Andrej, pridi, ti bom pokazala svojo otroško sobo ...

(*Z dvorišča se zasliši brnenje avtomobilskega motorja ... Kmalu zatem pa značilen pločevinast ropot ...*)

FREDI: (*zmagoslavno*) Dobil sem stavo! Spet je sesula kontejner!

OLGA: (*razburjena*) Solata! Irina, solata!!

IRINA: Kaj, kaj, solata! Jaz govorim o najpomembnejšem trenutku svojega življenja, ti pa o solati!

OLGA: Obljubila si, da boš naredila solato! Ne morem vsega sama! Še obleči se moram! Očka in mamica bosta vsak hip prišla dol.

(Spet značilen ropot z dvorišča.)

FREDI: *(še vedno gleda skozi okno na vrt)* Neverjetna je! Očitno se je odločila, da ga bo popolnoma razbila!

OLGA: Alo, Irina, greva, greval!

(Pograbi Irino za roko in jo odvede.)

IRINA: *(Andreju, med odhajanjem)* Potem te bom peljala v svojo otroško sobo. Sem brala, da ovulacija drži ves dan ...

(Andrej in Fredi spet sama.)

PETI PRIZOR

Andrej si vidno oddahne. Slišimo, kako je avto končno speljal. Fredi se obrne nazaj v prostor. Opazuje Andreja. Andrej se počasi pomika k izhodu. Fredi mu zastavi pot.

FREDI: A misliš ...

ANDREJ: Kaj ...?

FREDI: Pobegniti?

(Andrej energično odkima, čeprav se vidi, da je razmišljal prav o tem.)

ANDREJ: O, ne, sploh ne, nisem niti pomislil ...

FREDI: Ne ti meni ... Zelo dobro poznam ta občutek ... Človeka ima, da bi kar pobegnil. Sprašuješ se: *Kaj počnem tu, kako sem se lahko tako zmotil in jo nategnil, pa saj to ni res, tri sestre ...!* Tudi jaz sem pred sedemnajstimi leti takole prišel na obisk ... Če sem iskren, me je najbolj zanimala Maša, pristal sem pa na Olgji. Irina je bila takrat stara kakih trinajst let. Mala smrkava mula. Imela je dolge noge in nič riti, samo jezikala je. Med slavnostnim kosilom me je gledala naravnost v čelo ... V moje visoko čelo ... Že takrat sem bil precej brez las ... Pod mizo sem položil roko v Mašino krilo ... Všeč ji je bilo. Še bolj se je primaknila k meni ... In ravno takrat smrkava mula reče, in to na ves glas, kot da sprašuje celo omizje: *A je res, da se plešasti moški ful dobr dol dajejo?* Očetu je padla žlica iz rok, mama se je pa delala, da ni slišala ... *A bo še kdo malo pire krompirja?* Maša je mislila, da mala smrklja kaj ve ... Kot po naključju ji je vilica zdrsnila s krožnika in se zapičila naravnost v mojo roko ... *Joj, pardon!* je rekla. Umaknil sem roko z njenega krila in tako je bilo konec med nama. Pa še začelo se ni. In tako mi je ostala Olga. Že takrat je bila stara devica. Osemindvajset let, pa še ne nategnjena!

ANDREJ: Zakaj mi to pripovedujete?

FREDI: Da boš vedel.

ANDREJ: Da bom vedel *kaj*? Kakšen frajer ste, ker ste osvajali kar vse tri sestre?

FREDI: Pardon, tvoje Irine nisem. No, vsaj takrat ne.

ANDREJ: Se pravi, da ste jo kasneje?

FREDI: Osvajal že, pofukal pa ne.

ANDREJ: Vsaj to!

FREDI: Sem pa najbrž edini daleč naokoli ...

ANDREJ: (*se razjezi*) Ne. To nima smisla ... Očitno se zelo zabavate, ko spravljate ljudi v zadrego ... Z Irino nimam nikakršnih resnih namenov. Vsaj za zdaj še ne. Premalo se poznavata. (*zase*) Res ne vem, zakaj sem prišel sem ...

FREDI: Ker ti ni povedala, da bodo vsi tu.

ANDREJ: (*presenečen*) Ja ...? Res. Šele pred vrati mi je povedala, da družina praznuje. Kako ste vedeli?

FREDI: To, da šele zadnji hip povejo bistvene reči, imajo *tri sestre* v genih. Tudi jaz sem tako prišel. Samo da me je pripeljala Maša. Vedel sem, da je poročena, vedel sem, da se z možem ne razumeta, nisem pa vedel, da bodo vsi tu. Tudi njen mož in oba sinova. Takrat sta bila še majhna. In vse tri sestre so bile zbrane, in mama in oče ... Tako čudno so me gledali. Imel sem občutek, da me je pripeljala pokazat, kot nekakšno maščevanje nezvestemu možu: *Poglejte, tale plešec osvaja mene, poročeno žensko! Tudi jaz še nisem za na odpad!* Znojil sem se kot odojek pred zakolom. Znoj mi je s čela kapljal v juho.

ANDREJ: Zakaj pa niste odšli?

FREDI: Zato, ker me je nekdo nenadoma ustavil in vprašal: *A misliš pobegniti?* In jaz sem odkimal, prav tako bedasto kot ti (*ga afektirano oponaša*): *O, ne, sploh ne, nisem niti pomislil, ne in ne in ne!* Mašin mož me je ustavil tako rekoč že na vratih ... *Če že osvajaš mojo ženo, potem zdrži do konca*, je rekel. V resnici sem mu prav prišel, da se je lahko ločil do nje. No, jaz sem tako ostal in pristal na ostareli devici Olgi, ki je že takrat vse dneve buljila v televizor.

ANDREJ: Zakaj pa niste šli kasneje?

FREDI: Tudi ti ne boš.

ANDREJ: Bom. Če se mi bo zdelo, bom.

FREDI: (*se spači*) *Če se mi bo zdelo, če se mi bo zdelo ...* Si že v dvomih. Sploh pa, za oditi je treba imet jajca! Prideš zato, ker te povabijo, ostaneš pa zato, ker te nekdo zaloti v skritih naklepih in ti je nerodno to priznat ... Ampak, *odideš!*, odideš pa samo, če imaš jajca.

ANDREJ: (*ironično*) In tako brez jajc vztrajate že sedemnajst let.

(*Trenutek tišine ... Potem Fredi zaploska.*)

FREDI: Bravo, bravo mali!! Hitro se učiš! Irina te je dobro zavohala. Ja, sedemnajst let vztrajam in to tudi zato, ker mi je všeč. Če ima tvoja ženska še dve sestri, je to lahko velika prednost. Kadar je doma kaj narobe, se zateče k sestram in vedno se vrne pomirjena. Pa še to: vse ženske v družini skrbijo zate. Blažen si med ženami! Če razumeš. Nekako te alastninijo. Ni ti treba skrbet za nič. Postaneš del družine, kot nekakšen incestualni brat. Razumeš?

ANDREJ: Ne.

FREDI: Vse sem ti povedal ... Zdaj se pa odloči!

(Andrej se nasmehne ... Zakorači po prostoru, kot da premišljuje (se odloča?). Fredi iz žepa potegne stekleničko in nagne. Čez čas ...)

ANDREJ: Kaj pa njihovi starši? Mislim, oče in mati?

FREDI: Skupaj sta že petdeset let. To pove vse. Stari je bil vse življenje profesor. Navdušen ljubitelj literature. Posebej ruske. Dostojevski, Puškin in Čehov so zanj zakon. *(trenutek tišine, Fredi sumljivo pogleda Andreja)* Stavit grem, da ne veš ...

ANDREJ: *(ga prekine)* Vem, kdo je Čehov, maturiral sem ...

FREDI: Pa ni videt ... No, kakor koli že, stara dva sta idealen par! Takšnih ne delajo več. Nikoli ju nisem slišal, da bi se kregala. Življenje jima je ratalo. Tri hčerke! Vse so končale šolo, domov prihajajo redno, preveč redno, če mene vprašaš, hiša, kot vidiš, je urejena, velika, češnjev nasad negovan, oba starca sta pri sebi, on bere še vedno brez očal, sicer vedno iste dolgočasne ruske knjige, ona pa še vedno vozi avto, lahko si ga videl zadaj, pred garažo, zelo obtolčen *folskvagen*; najbrž ti je zdaj že jasno, po kom je Maša podedovala to spretnost ... Za povrh sta si pa vedno želela tri hčerke. On si jih je želel. Glede na to, da si *maturant*, mi ni treba razlagat, kaj ga je pri tem inspiriralo ... No, in *narodila* sta jih! *Tri sestre!* Včasih stari vzklikne: *(oponaša)* *Ko se mi je rodila tretja hči, sem se razjokal in na vrata napisal: Čehov!*

ANDREJ: Res?

FREDI: To kar naprej ponavlja, še posebej, če je dobre volje, mi pa se smejimo, kot da prvič slišimo. Nadvse zanimiva familija. Nikoli mi ni dolgčas. *(trenutek tišine)* No, torej ...?

(Andrej molči. Misli so mu pobegnile drugam.)

FREDI: *(vztrajno)* No, torej??

ANDREJ: Kaj?

FREDI: Zdaj še imaš priložnost, da pobegneš.

(Vrne se Olga. V rokah velika skleda solate. Za njo pa Irina, s termometrom v rokah.)

IRINA: Sedemintrideset dve! Ovulacija! Sem rekla!

(Fredi šepne Andreju.)

ANDREJ: Zdaj pa nič več.

ŠESTI PRIZOR

Olga položi skledo s solato na sredo mize in začne z natančnostjo dobre gospodinje pregledovati omizje.

OLGA: Tako, pa je vse! Goveja juhica z domačimi rezanci, pečenka, restan krompir, solata ... Krožniki so ... Prtički tudi ... Vilice ...

(Irina gre k Andreju in se ga navdušeno oklene.)

IRINA: Vse je tako *super!* (stresa termometer) Temperatura ...

(*Olga se z obema rokama dotakne jušnika.*)

OLGA: (*zaskrbljeno*) Juha je komaj še topla ...

IRINA: ... kemija deluje!

OLGA: Kisa in olja si bo pa vsak sam dodal.

IRINA: Tako sem srečna!

(*Irina prime Andreja za obraz in ga začne zelo na gosto poljubljat. Andreju je neprijetno. Izmika se.*)

ANDREJ: Ja ... ja ...

FREDI: (*Olgi*) Kaj pa sladica?

OLGA: Poljubčki! Kokosovi! Sem jih že dala v pečico!

(*Andrej se izmakne pred Irininimi posesivnimi poljubi.*)

IRINA: (*začudena*) Je kaj narobe?

(*Olga in Fredi gledata pogrnjeno mizo.*)

OLGA: Tako, vse je na mizi! Fredi, misliš, da je v redu?

(*Andrej se refleksno obriše po licu.*)

ANDREJ: Ne, vse je v redu, vse ...

IRINA: Kaj pa potem? Ne maraš, da te poljubljam?

(*Fredi si ogleduje omizje.*)

FREDI: Krasno smo jima to pripravili!

ANDREJ: Maram, maram ...

OLGA: Mamica in očka bosta srečna!

FREDI: Nagaral sem se, ampak rezultati so tu!

IRINA: Ti je nerodno?

ANDREJ: Sploh ne ... Samo ...

OLGA: Samo preoblečem se še.

(*Olga steče v sosednjo sobo. Irini je nenadoma jasno, zakaj je Andrej tako zadržan. Obrnese k Frediju.*)

IRINA: (*razburjena*) Fredi!

FREDI: Ja?

IRINA: Kaj si mu rekel?

FREDI: (*z igrano začudenostjo*) Jaz? Nič.

IRINA: Uživaš, da pripoveduješ svinjarije. Vedno se maksimalno potrudiš, da mi odženeš prijatelje.

FREDI: (*Andreju*) Gabrijel, ti povej, kaj sva se pogovarjala!

IRINA: In ni mu ime Gabrijel! Gabrijela si odgnal, ko si mu rekel, da sem bila v norišnici ...

FREDI: S tvojim *ta novim* sva se pogovarjala samo o športu.

IRINA: Nisem bila v norišnici, bila sem samo depresivna.

FREDI: (*mimogrede*) Skoraj leto dni.

IRINA: (*Andreju*) Ti je povedal za opekline?

FREDI: O športu, ljubica, o športu sva se pogovarjala!

IRINA: Nisem tvoja *ljubica*. (*Andreju*) Kar pa se tiče opeklin, oprostili so me.

Fredi je na sodišču dokazal, da me je Pavle prvi napadel ...

FREDI: (*hudobno pojasni*) Teolog Pavle.

IRINA: Vstal je s postelje in me napadel ... Jaz pa sem v rokah takrat slučajno imela džezvico z vrelo vodo ... Hotela sem skuhat kavo ... Pa sem ga poparila ...

Po obrazu ... Nekaj malega se je polilo tudi niže ... No, tam spodaj ... Kar nekaj časa je lahko spal samo na hrbtu. On je bil kriv! Bila je samoobramba.

ANDREJ: (*poskuša biti miren*) Pogovarjala sva se tako na splošno ... O ženskah.

FREDI: No, vidiš! Saj sem rekel! Izključno o športu!

SEDMI PRIZOR

Olga se vrne. Predpasnik je slekla. Popravlja si frizuro. Zelo je nervozna.

OLGA: Oči in mami že prihajata. Kje je Maša? (*panično*) Joj, kje je Maša?!!

Mišljeno je bilo, da jima damo petdeset vrtnic takoj, ko bosta prišla dol ... In zdaj Maše ni! (*ji gre na jok*) Katastrofa! Pa tako sem se trudila! Zakaj se v drugih družinah vedno vse tako lepo izide? Pri Ruizovih vedno vsi sodelujejo.

Tudi, kadar se jim zgodijo hude reči, so složni. Nikoli nihče ne joka sam, vedno vsi skupaj. Zakaj je Arabela Ruiz lahko tako srečna, jaz pa ne?

FREDI: Ker njeno življenje traja samo pol ure na dan. Z reklamami vred.

OLGA: (*zajoka*) Fredi, ti nikoli nič ne razumeš ...! Kako si lahko tako neobčutljiv? Jaz enostavno ne zdržim več! Vsi bi morali biti tu! Maše pa ni z vrtnicami!

(*Od zgoraj se zaslišijo koraki po stopnicah.*)

OLGA: (*panično*) Fredi, Fredi! Prižgi sveče, sveče prižgi! Prihajata, prihajata! Očka in mamica bosta vsak hip ...

(*Fredi prižiga svečnike, ki stojijo sredi slavnostno pogrnjene mize. Olga brezglavo teka okoli mize in poskuša urediti še zadnje reči.*)

OLGA: Postavite se na svoja mesta ... Mamica in očka bosta sedela na sredini ... Levo bo Maša ... Ne, ona bo na desni, zraven mamice ... Jaz ... Jaz bom na levi, zraven očka ... Vidva ... Irina ...

IRINA: A ni vseeno, kje sedimo?

OLGA: (*uporno*) Ne, ni vseeno! V življenju ni nič vseeno. Mogoče zate! Zame pa je to, kje kdo sedi, zelo važno. Sedeti moramo tako, da bo njima vseh ... Po vrstnem redu ... Jaz bom zraven očka, ti, ki si najmlajša, ti boš sedela na koncu mize, skupaj z Gabrijelom ... Zraven mene bo sedel, jasno, Fredi ...

IRINA: (*zlobno*) A za otroke pa nisi predvidela ...?

OLGA: Kaj?

IRINA: Prostora.

OLGA: Za katere otroke?

IRINA: Le kdo pa ima v tej familiji otroke? Maša, jasno! In jaz ... Mislim, jih bom imela ... Kmalu ... *(Olgi, zelo ironično)* Jaz zaenkrat še nisem prestara ... *(pogleda Andreja)* A ne, Andrej? *(in ga objame)*

Olga prizadeta stoji sredi sobe in gleda sestro. Za njihovimi hrbti pa vstopita očka in mamica. Oblečena sta popolnoma običajno, nič praznično.

FREDI: Mašinih otrok ne bo. Sta žal na počitnicah.

OLGA: *(Irina, togotno)* Veš kaj si ... Čisto navadna prasica! *(zakriči)* Prasica, ja!! *(Očka in mamica stojita za njihovimi hrbti.)*

OSMI PRIZOR

OČKA: *(strogo)* Olga! Kako pa govoriš!

(Vsi se obrnejo. Olga je presenečena. Zadrega, ker so jo zalotili z neprimerno besedo na ustih.)

OLGA: *(v zadregi jeclja)* Jaz ... Jaz ... Nisem ... nisem ...

OČKA: *(jezno)* Ti nisi nikoli nič kriva. Jasno!

MAMICA: Tudi kot otrok si bila takšna.

OČKA: Neverjetno, kako otroci ostanejo otroci, tudi ko so že odrasli.

(Nekaj trenutkov tišine, potem začne Olga silovito ploskati.)

OLGA: *(zanosno)* Bravo! Bravo! Očka in mamica danes praznujeta ...

OČKA: *(jo prekine)* Olga! Nehaj zganjat cirkus!

(Olga utihne.)

OČKA: Kje pa je Maša?

FREDI: Šla je po ...

(Olga ga hitro prekine, da ne bi izdal presenečenja.)

OLGA: Takoj bo prišla ... Skočila je do telefonske govornice ... Ja ... Šla je telefonirat ...

MAMICA: Saj imamo telefon v hiši!

OČKA: In v času mobitelov pač nihče več *ne skoči* do telefonske govornice. To počnejo samo še v kakšni zastareli televizijski nadaljevanki ...

OLGA: *(zmedena, v zadregi)* Ne ... Ja ... Hočem reči, da je šla ...

OČKA: Kar nehaj, tudi kot otrok si si kar naprej nekaj izmišljevala.

OLGA: Ne. Ne jaz! To je bila Irina!

(Irina stopi z Andrejem naprej in prekine neprijeten pogovor.)

IRINA: Oči, dovoli, da ti predstavim svojega prijatelja.

OČKA: *(navdušeno)* Saj se pozna!

MAMICA: *(Andreju, vesela)* O, vesela sem, da ste spet prišli k nam.

OČKA: *(Andreju)* Kako kaj treningi? Zdaj, ko ni sezona, imate najbrž bolj kondicijske ...

MAMICA: In v morju najbrž ni isto kot v bazenu, kaj?

ANDREJ: *(zmeden)* Pravzaprav ... Jaz ...

OČKA: *(pokroviteljsko)* Mi boste po kosilu povedali. Gremo k mizi!

(Očka in mamica gresta k mizi.)

FREDI: *(hudobno šepne Irini)* Si slišala, morala bi se držat vaterpolista Gabrijela ...

(Irina Frediju pokaže jezik. Očka in mamica sedeta. Olga nervozno poskuša urediti situacijo.)

OLGA: Vsi na svoja mesta, tako kot smo se zmenili ...

(Posedajo. Olga hoče sestiti poleg očka.)

OČKA: Irina! Sedi sem! Poleg mene! In svojega športnika tudi pripelji ...

OLGA: Ampak ...

OČKA: *(jezno)* Olga, daj, umakni se! Na koncu mize je še dovolj prostora.

(Irina sede na Olgino mesto, Olga izvisi. Nemočno sede na konec mize. Od zunaj zaslišimo brnenje avtomobila.)

FREDI: *(zase)* Grem staviti ...

(Zasliši se značilen ropot, ko Mašin avto butne ob kontejner ... Fredi se samo zadovoljno nasmehne ... Mamica potipa jušnik ...)

MAMICA: Juha je pa še komaj topla. *(očitajoče)* Olga, kolikokrat sem ti rekla, da se juho prinese na mizo nazadnje ...

OLGA: *(navdušena)* Maša je prišla! *(zaploska)* Vsi vstanite, prosim! Ne, očka in mamica, vidva lahko sedita ...

DEVETI PRIZOR

Vstopi Maša. Nosi velik lesen zaboj, napolnjen z limonami.

OLGA: *(zanosno)* Draga očka in mamica! Ob vajinem visokem jubileju skupnega življenja ...

(Maša položi zaboj z limonami na mizo.)

MAŠA: Tisti kiosk ni bil cvetličarna ...

(Olga zaprepadeno zagleda zaboj z limonami.)

OLGA: *(zaprepadeno)* Kaj je to?

MAŠA: *(nadaljuje slavnostni govor)* Očka in mamica! Vsi skupaj vama želimo vse najlepše. Sprejmita tole darilo kot znak naše skupne podpore pri vajinem nadaljnjem zdravem in vitaminsko polnemu življenju. Zima se bliža in z zimo prehladi. Želimo vama veliko zdravja!

OLGA: *(ji gre kar na jok)* Maša ... Kje so vrtnice?

MAŠA: Ni vrtnic. Je pa zato petdeset limon!

(Očka vstane. Tudi mamica vstane.)

OLGA: *(se opravičuje)* Moralo bi biti ... Mišljeno je bilo ... Petdeset vrtnic ... Tako kot pri Ruizovih ... Za vsako vajino skupno leto ena ...

(Očka razširi roke.)

OČKA: (*ganjeno*) Mašenka! Daj, da te poljubim!

(*Jo poljubi. Tudi mamica jo objame in poljubi.*)

MAMICA: (*navdušeno*) Maša, ti znaš vedno presenetit!

OLGA: Ampak, ampak ...

OČKA: Hvala ti, Mašenka! (*zanosno*) Življenje je borba, neprestana borba ...

Na stara leta je ta borba žal borba za zdravje.

MAMICA: Zdravje pa je življenje!

OČKA: Tako je!

MAMICA: To je najlepše darilo, kar sva ga kdaj dobila.

OČKA: Najbolj praktično in najbolj sporočilno.

MAMICA: Sporočate nama, da nama želite še veliko zdravja in življenja. Ni lepšega voščila, ki bi si ga starši lahko želeli od svojih otrok.

OČKA: Ganjen sem ... (*se obrne k omizju*) Maša, Irina ... Vsi! Hvala vam.

MAMICA: Hvala. Res!

(*Olga potrto sede.*)

DESETI PRIZOR

FREDI: Zdaj pa lahko začnemo!

MAŠA: S čim?

FREDI: S slavnostnim kosilom.

MAŠA: Moški vedno mislite samo na fiziologijo!

FREDI: Od slavnostnih govorov nisi nikoli sit.

(*Olga vstane.*)

OLGA: Očka, lahko začnemo z juhico! Dajte mi krožnike, prosim, vam bom nalila ...

OČKA: Pusti, Olga, bo Irina, je bliže.

IRINA: Z največjim veseljem!

(*Olga spet razočarano sede, očka pa se obrne k Andreju.*)

OČKA: Veste ... Z mamco sva si želela tri hčerke, tri sestre, in dobila sva jih! Ko se je rodila Irina, sem bil tako zadovoljen, da sem na vrata, tako za hec, takoj napisal: *Čehov!*

(*Vsi se začnejo smejati očkovi duhovitosti ... Seveda se čuti, da je njihov smeh rahlo prisiljen, saj so domislivo že velikokrat slišali. Fredi takoj zaploska ...*)

FREDI: Duhovito! Bravo!

MAŠA: Očka! S svojo duhovitostjo nas vedno presenečaš!

IRINA: Le kje jih jemlješ! Ane Andrej, kje jemlje očka vse te domislisce?

OČKA: Literatura, dragi moji, druženje z literaturo naredi človeka bogatega in duhovno širokega. Vedno sem si želel, da bi lahko z jadrnico jadral po morju, vrgel mrežo in čakal ... Med čakanjem pa bral ... (*recitira v ruščini*)

Tam kraj morja hrast zeleni,
a na njem veriga zlata,
a na njem veriga zlata ...

OLGA: (*navdušena*) Bravo! Očka, povej še kaj duhovitega! Povej!

OČKA: (*razočarano*) Olga, to ni bilo duhovito, to je bila poezija! Čehov, *Tri sestre*, četrto dejanje.

FREDI: (*skoraj proseče*) Jaz bi juho!

IRINA: Saj res! Očka, daj mi krožnik ...

OČKA: Izvoli, ljubica!

(*Ji poda krožnik, vendar zdaj vstane mamica.*)

MAMICA: Samo trenutek! Z očetom bi vam rada nekaj povedala.

OČKA: A ne bi rajši po juhi?

MAMICA: Kar zdaj. Bomo potem v miru jedli.

OČKA: Prav. Če misliš.

(*Očka vstane.*)

MAMICA: Tudi z očkom sva se pripravljala na tole praznovanje. Celih petdeset let ... Ko sva se srečala, sva bila zelo mlada, zdaj pa nisva več. No, rada bi povedala, da sem zelo vesela, da smo vsi zbrani za to mizo. Maša, hvala ti, ne bi se ti bilo treba tako truditi. Vse je odlično organizirano! Čestitam ti! Kakor koli že ... Hotela bi vam povedat, da pa v življenju kljub vsemu ni vse idealno ... Obstajajo tudi napake. Na primer Olga je poskrbela, da je juha prišla hladna na mizo ... Življenje nas vedno preseneča. Vedno se najde kdo, ki prinese hladno juho ... Daj, očka, ti boš lepše povedal!

(*Mama sede. Olga se nemočno obrača po omizju. Solze ji zalijejo oči. Vendar ne reče nič. Očka vstane.*)

OČKA: Kratek bom ...

(*Očka popije kozarec vode, obriše ustnice z robčkom, se odkašlja in prične svoj govor.*)

OČKA: Kot je že mamica rekla ... Da ne bom ponavljal po nepotrebem ... Bila sva zelo mlada, ko sva se poročila. Nekatere reči se v življenju posrečijo, nekatere ne ... No, odrasli ste ... Tudi Irina, naša najmlajša, je odrasla ... Irina, tvoj fant mi je všeč. Športniki so zelo v redu možje. Ne pijejo, ne kadijo, hodijo zgodaj spat ... Vaterpolisti so pa tudi zelo čisti ...

MAMICA: (*ga opozori*) Anton ...

OČKA: Ja, ja, seveda ... Kot profesor književnosti sem večkrat skrenil s poti ... Kar zaneslo me je. Posebej, kadar sem bral pred razredom. Tako sem se vživel, da sploh nisem opazil, kdaj so jo vsi popihali ven. Ko sem odprl oči, je bila predavalnica prazna. No, tako ... Samo še par besed, da bo poanta jasna. So trenutki v življenju, ko se ozreš nazaj, ko imaš pred sabo svoje minulo življenje kot na dlani. V določenem obdobju v življenju ti je jasno vse. Skrivnost se razkrije. Upam, da razumete ...

FREDI: Absolutno.

OLGA: Seveda, očka, seveda.

IRINA: Očka, tako je zanimivo!

OČKA: Veste, kako sem spoznal vašo mamo? Tega vam nisem še nikoli pravil ...

MAMICA: (*ga pocuka za rokav*) Skrajšaj, Anton, skrajšaj!

OČKA: (*mamici*) To moram povedati, drugače ne bodo razumeli ... Bom čisto na kratko ... (*omizju*) No, bil sem mlad. Dobil sem prvo službo v mestu ... Ob sobotah pa sem odhajal domov, na deželo ... No, imel sem kovček. Takšen majhen zelen kovček iz lepenke ...

MAMICA: Kovček lahko preskočiš.

OČKA: (*mamici*) Ne, kovček je važen. (*omizju*) Imel sem kovček, v njem pa umazano perilo in nekaj knjig ... Čehova sem vedno nosil s sabo ... No, šel sem domov k mami. Zamudil sem vse avtobuse. Vlak mi je odpeljal pred nosom. Bila je že tema. Stal sem ob cesti. Veste, takrat ni bilo običajno, da bi ljudje štopali ... No, ustavljali avtomobile. Danes je to nekaj povsem normalnega, takrat, leta petdeset pa ne ... Pa sem se vseeno postavil ob cesto in mahal. Takrat smo mahali, nismo dvigali palca, tako kot danes ... Pa seveda ni nihče ustavil.

FREDI: Najbrž ni bilo kakšne posebne gneče na cestah.

OČKA: Točno tako. Bilo je zelo malo avtomobilov. V dveh urah, kar sem stal tam, je pripeljal mimo samo en tovornjak ... No, stojim jaz tam, ob cesti, in začne deževati. Lilo je kot iz škafa. In bliskalo se je, ja, bliskalo se je kot v *Zločinu in kazni*, ko se Razkolnikov odloča ...

MAMICA: (*svareče*) Anton!

OČKA: Že prav, že prav ... No, in potem ... Naenkrat ... da bi bila zadeva še bolj zoprna ... me je prijela ...

IRINA: (*prestrašena*) Kdo?

OČKA: Potreba. Velika potreba me je prijela. In kaj sem hotel, pustil sem kovček ob cesti in skočil v jarek in za prvi grm, pa takoj hlače dol. Kakšno olajšanje! No, bom skrajšal ... V tistem hipu pa je kot zanalašč pripeljal mimo avto ... Jaz imam hlače okoli gležnjev, avto pa pripelje! *Smola*, sem si mislil, ta bo odpeljal mimo, razumljivo, saj me ni videl, bil sem v jarku in v grmovju ... Pa ni odpeljal. Ustavil je. Zagledal je kovček ob cesti in ustavil. Še več, počakal me je. *Kar v miru končaj, fant, potem te bom pa peljal!* Je rekel možakar.

MAMICA: To je bil moj oče.

OČKA: (*hčerkam*) Ja, drage moje, to je bil vaš dedek. Peljal me je k sebi domov, saj sem bil popolnoma premočen. In tako sem spoznal vašo mamo, svojo bodočo ženo.

MAMICA: In skupaj sva že petdeset let.

OLGA: (*skoraj zajoka*) Ganljivo! Kakšna zgodba!

OČKA: (*jo osorno prekine*) Nič ganljivega ni v tem! Olga, spet nič ne razumeš! Bistvo tega, kar vam hočem povedati, ni v *ganljivosti*, temveč v tem, da tisti avto *lahko sploh ne bi ustavil*, lahko bi peljal povsem po drugi cesti in jaz bi v tistem trenutku lahko sedel v avtobusu ali v vlaku ... Skratka, lahko da vaše mame nikoli ne bi spoznal ...

MAMICA: In jaz ne njega.

OČKA: V tem je resnica! Če bi s sabo v grmovje vzel kovček, vaš dedek ne bi ustavil in jaz ne bi srečal vaše mame in tudi vas ne bi bilo ... Kovček je vsega kriv!

FREDI: Razumem.

MAMICA: Iz tega sledi ... Anton, povej do konca ...

OČKA: Iz tega sledi, da sva z mamo spoznala, da je življenje splet naključji, da najina ljubezen sploh ni bila *velika ljubezen* in da bi lahko bilo pravzaprav vse drugače ... Nekoga prime velika potreba, nekoga pa ne, nekdo vzame kovček s sabo, nekdo ga pusti ob cesti, nekdo odpelje mimo in nekdo ustavi. Nekdo sedi v avtobusu in nekdo ...

MAMICA: (*ga prekine*) Anton, skrajšaj, skrajšaj!

OČKA: Skratka. Z mamo sva se odločila, da bova šla narazen.

MAMICA: Ja. Ločila se bova.

OČKA: Petdeset let. Dovolj je bilo.

MAMICA: In to vam zdaj sporočava.

OČKA: Zdaj pa ... Dober tek.

(*Očka sede. Mamica ga potreplja po ramenu.*)

(*Vsi so tiho. Nihče se ne premakne. Kot da ne verjamejo v to, kar so slišali.*)

MAMICA: Juho lahko preskočimo. Ni slabšega kot hladna goveja juha z rezanci. Olga, jo lahko kar stran zliješ!

OČKA: Jaz bom začel s pohanjem!

(*Očka si na krožnik naloži kos. Tudi mamici naloži.*)

FREDI: (*se trudi biti miren*) Dober tek.

(*Mamica in očka jesta. Ostali molčijo in buljijo predse kot solni stebri.*)

OČKA: (*kot da se ni nič zgodilo*) Kakšno vino imamo?

FREDI: (*odsotno*) Belo.

OČKA: A rdečega pa ni?

MAŠA: (*odsotno*) Saj veš, da ne smeš rdečega.

MAMICA: O, na tak pomemben dan bi ga pa lahko kakšen kozarček!

OČKA: Točno! En kozarček rdečega mi ne bi škodil. Toliko, da z mamo nazdraviva. Kdo je imel vino čez?

MAŠA: (*odsotno*) Olga.

MAMICA: (*Olgi, ki na koncu mize bolšči v prazno*) Ojej, spet ti! Kako znaš v hipu pokvarit vsako veselje!

OČKA: (*omizju*) Dajmo, dajmo! Kaj pa čakate, naložite si!

(*Fredi se odsotno dvigne nad pladenj. Očka in mamica z užitekoma jesta.*)

FREDI: Bo kdo nogo?

(*Nihče ne odgovori.*)

FREDI: Prav. Bom pa jaz.

(*Si naloži. Potem vzame drug kos.*)

FREDI: Gabrijel, tebe ne bom nič vprašal, ti si tu gost. Evo ritko!

(*Zdaj Olga nenadoma izbruhne v histeričen krah in začne ploskati kot zmešana.*)

OLGA: Bravo! Bravo!! Očka, spet si prekosil samega sebe! Dobra šala! Fantastično! In mamica! Kako sta to izpeljala!

(Zdaj se začnejo nasmihati in smejati tudi ostali.)

OLGA: Ha, ha! Odlično! Skoraj bi verjela!

IRINA: Uh! Sem se že prestrašila ... Mami, ti bi morala biti igralka!

MAŠA: Res sta nas presenetila! Bilo je *kot zares* ...

(Očka udari z dlanjo po mizi.)

OČKA: *(avtoritativno)* Saj je tudi bilo zares.

MAMICA: In še kako zares! Petdeset let sva skupaj in zato nama lahko verjamete, da sva imela dovolj časa za razmislek.

OČKA: Odločila sva se soglasno.

MAMICA: Nič ga nisem silila.

OČKA: Nič je nisem silil.

MAMICA: In povem vam, da je to najsrečnejši trenutek mojega življenja.

MAŠA: *(ogorčena)* Mamica!

MAMICA: Nič *(jo oponaša)* mamica! Odrasla človeka sva ... Veva, kaj delava.

IRINA: Ampak *zakaj?*! Ne razumem.

OLGA: Irina, pelji Gabrijela ven ... Naše družinske zadeve ga najbrž ne zanimajo ...

MAŠA: *(poskuša biti mirna)* Očka, ti nam nisi nikoli lagal ...

MAMICA: *(jezno)* A jaz pa sem?

MAŠA: V takšnih trenutkih je treba biti iskren. Pogledjta me v oči in mi povejta:

Kaj imata za bregom? Kaj je zadaj? Kdo je kriv?

OČKA: To te pa nič ne briga!

MAMICA: In zakaj sploh toliko vprašanj?

MAŠA: *(besno, ponori)* Jasno mi je! Očka ima drugo! Pha! Moški! Nikoli se vam ne sme zaupat.

OČKA: Kako pa govoriš?

MAŠA: *(ponori)* Odgovori! Je res?

OČKA: Name ne boš kričala!

MAMICA: Anton ni nič kriv!

MAŠA: *Kdo pa?* Vaju vprašam? Vedno je nekdo kriv? Vedno. Saj vem, kakšna mlada ljubiteljica književnosti se je obesila na njegovo penzijo! Moški pa, saj vemo, s čim razmišljajo!

OLGA: *(roteče)* Maša! Ne pozabi, da imamo gosta ...

MAŠA: Vsi so isti! In očka je tudi čisto navaden *moški!*

IRINA: *(Maši)* Pusti očka lepo pri miru! Očka ni nič kriv! *(napadalno)* Mamica! Imaš ljubimca?

MAMICA: Kaj ti pade na pamet! Pri mojih letih!

MAŠA: *(ji je vse jasno)* On, on je tisti! Moški!! Moški vedno zajebejo vse!

OLGA: *(jokajoče)* Ne morem več, tega ne zdržim ... *(Andreju)* Vsega, kar slišite, ne smete resno jemati ... Takšne reči se dogajajo tudi v boljših družinah ...

MAMICA: *(očetu)* Sem ti rekla, da ne bodo nič razumeli!

FREDI: (*resno, medtem, ko obira bedrce*) Stvar se lahko zakomplicira tudi s pravnega stališča.

MAŠA: Kako?

FREDI: Jaz, kot pravnik družine ...

MAŠA: (*ji je takoj jasno, hlastne*) Kaj bosta naredila s hišo in s posestvom?

OLGA: Irina, pojdi Gabrijelu pokazat svojo otroško sobo ...

OČKA: Vse sva se dogovorila.

MAMICA: Vse bova prodala in si denar razdelila.

MAŠA: Kaj pa moja otroka?!

IRINA: Očka! Name pa nisi pomislil!

OČKA: Ne vem, zakaj bi mislila na vas. Odrasle ste. Midva pa bi rada živela.

MAMICA: Vsak po svoje seveda, ampak vseeno živela!

MAŠA: Računala sem na to hišo! Moja otroka sta brez očeta. Tisti kurbir sploh ne skrbi zanju in vsi to dobro veste.

FREDI: (*previdno*) In kaj bosta naredila z denarjem?

MAMICA: Porabila ga bova ...

OČKA: ... kot se nama bo zdelo.

IRINA: Očka! Dobro veš, da nimam stanovanja. Pa ravno zdaj, ko sem noseča!

OČKA: Kaj, noseča si?

IRINA: Skoraj.

MAŠA: (*udari po mizi*) Tako, zdaj imam pa tega dovolj! To pa ne bo šlo tako lahko! O, ne! Pravico imam do dedovanja! Fredi, je tako?

FREDI: Če prodata nepremičnine za časa življenja, ne bomo nič dedovali.

MAŠA: (*zakriči*) Sranje! Sranje!! Sranje!!!

OLGA: Maša!!

MAŠA: Grem! Ne morem vas več gledat! Povem pa vam, da se bom borila! Zaradi svojih otrok. Prekleti moški!!!

(*Maša se obrne in vehementno odide.*)

OLGA: (*jokajoče*) Maša! Počakaj! Kaj pa kosilo ...?

OČKA: Kar naj gre ...

MAMICA: Brez skrbi, jutri se bo vrnila.

(*Fredi stopi do oken, ki gledajo na vrt.*)

(*Andrej, ki vse do sedaj ni prišel do besede in je ves zaprepaden samo debelo gledal, se previdno začne umikati proti izhodu ...*)

ANDREJ: Jaz bi se tudi poslovil ...

IRINA: Ne. Ne še, Andrej!!

OLGA: (*Andreju*) Ostanite! Saj ni bilo nič. V vseh družinah se dogajajo podobne reči ... Včeraj so na primer pri Ruizovih odkrili, da ima donja Rosita že več let razmerje z očimom ...

(*Zaslišimo brnenje motorja, ki spelje.*)

FREDI: (*zase*) Stavit grem ...

ANDREJ: Ne, res bi šel.

IRINA: Počakaj! (*ji gre na jok*) Nisem ti še pokazala svoje otroške sobe!!

OČKA: Irina, pomiri se. Lahko škodi otroku!

IRINA: Pa saj še nisem noseča.

(Pred hišo brnenje avtomobila, ki pridobiva na hitrosti.)

MAMICA: *(očku)* Sem ti rekla, da ne bodo nič razumeli.

OLGA: *(nesrečna)* Kdo bo pa zdaj pohanje pojedel?

(Fredí, ki gleda skozi okno.)

FREDI: Madona! Kar direkt na cesto je zapeljala. *(zakriči)* Mašaaa!!! Pazi!!!

Avtobus!

(Zasliši se zvok silovitega trčenja.)

Vsi obnemijo.

Sirena reševalnega avtomobila.

Zastor.)

KONEC PRVEGA DEJANJA.

DRUGO DEJANJE

Spalnica. Ob steni zakonska postelja. Nočne omarice na vsaki strani. Na nasprotni strani zidne omare. V globini vhodna vrata. V kotu vrata v kopalnico.

PRVI PRIZOR

Mamica odgrinja posteljo. Oblečena je v svileno haljo, potiskano z decentnimi cvetnimi vzorci. Skozi odprta vrata kopalnice se sliši grgranje in žvrkljanje. Mamica poravna blazine, potem gre na sredo sobe in naredi nekaj telovadnih gibov. Iz kopalnice se sliši izkašljevanje. Mamica sleče haljo in jo položi preko stola. Iz kopalnice spet slišimo grgranje, tokrat v različnih glasovnih legah. Mamica zleze v posteljo in se v njej udobno namesti, iz predala nočno omarice vzame škatlo z bomboni, odvijje čokoladni bombon in ga z užitkom poje. Iz kopalnice pride očka. Tudi on je v halji. Gre do srede sobe in naredi nekaj rahlih počepov. Mamica si odvijje še en bombon in ga s še večjo slastjo vtakne v usta.

Nekdo plaho potrka.

Očka in mamica za hip otrpeta. Potem nadaljujeta, kot da ni nihče potrkal. Očka naredi še nekaj počepov, mamica odvijje še en bombon.

Spet trkanje.

Očka sleče haljo in jo zloži čez stol na svoji strani postelje. Pretegne se in zazeha. Mamica spravi škatlo z bomboni v nočno omarico.

Trkanje.

Očka zleze v posteljo in se udobno namesti. Mamica si na svoji strani postelje popravi blazine. Očka na svoji strani ugasne nočno lučko.

Vrata se plaho odprejo. V sobo pokuka Olga.

OLGA: A spita?

OČKA: Ja.

OLGA: Lahko vstopim?

MAMICA: Ne.

(Olga vseeno vstopi. Stoji sredi sobe.)

OLGA: Fredi je telefoniral. Z Mašo je vse v redu. Zlomljena roka. Pa ne hudo.

Glede na to, kako zgleda njen avto, jo je še kar dobro odnesla.

MAMICA: Si zlila juho stran?

OLGA: Saj jo lahko še pogrejemo! Mogoče jo bo pa kdo jedel. Kilo mesa sem kuhala v njej. In rezanci so domači. Sama sem jih naredila.

MAMICA: *(ironično)* Pa se ni nič poznalo.

OLGA: *(se trudi, da ne bi slišala mamičine ironije)* Gabrijel ... no, kako mu je že ime ... Irinin ta novi jo je poskusil.

MAMICA: Prisilila si ga.

OLGA: Ne. Sam je hotel. Zdaj sta v Irinini otroški sobi.

OČKA: Ja, že trikrat.

OLGA: (*zmedena*) Kaj trikrat?

OČKA: *Že trikrat sta v sobi.*

MAMICA: (*povzdigne glas*) Anton!

OČKA: Sem jaz kriv, če so stene tanke in se vse sliši?

MAMICA: Anton!!

OČKA: Prav. Prav. Sem že tiho.

OLGA: (*naivno*) Ne razumem ... *Trikrat sta šla v sobo?* Ne, samo enkrat sta šla, takoj ko je Fredi odpeljal Mašo ... Potem je Gabrijel pojedel krožnik juhe, rekel je, *krivico vam delajo, nudlčki so super!* In potem sta šla gor. Počivat. *Enkrat* sta šla v sobo in ne *trikrat*, in do sedaj še nista prišla dol ... Ne razumem ...

MAMICA: Naivna si kot snažilka!

OLGA: Prosim?

OČKA: (*jo prekine iz usmiljenja, da se ne bi še naprej mučila*) Olga, pusti! Ne boš razumela. To ti pa lahko povem: vaterpolisti imajo kondicijo! To si zapomni!

MAMICA: (*jezna*) Anton! Zdaj imam pa res dovolj!

OLGA: Ne, res ne razumem ... Kakšno zvezo ima ...

(Očka zamahne z roko in se obrne stran. Olga utihne. Mama spet seže v nočno omarico po škatlo bombonov, odvije bombon in ga s slastjo poje, škatlo skrbno spravi nazaj v predal. Olga stoji pred posteljo. Nekako še ne bi odšla. Še nekaj bi povedala.)

OLGA: Nekaj me zanima ...

MAMICA: A zdaj?

OLGA: Vaju lahko nekaj vprašam ...?

OČKA: (*zapre oči*) Spim.

OLGA: Vaju res ni čisto nič zanimalo, kaj se je zgodilo z Mašo? Lahko bi umrla ...

MAMICA: Saj sva videla, da jo je Fredi potegnil ven. Takoj je začela kričat: *Kdo bo to plačal, kdo bo to plačal, jaz sem uboga samohranilka!! Prekleti moški!* Ne bi se čudila, če si je roko zlomila takrat, ko je napadla šoferja avtobusa.

OLGA: Ampak, potem sta šla pa takoj gor.

MAMICA: Fredi je Mašo odpeljal v bolnico. Irina je tekala za tistim svojim vaterpolistom, ti si histerično jokala ... Spodaj ni bilo kaj videt. Šla sva počivat.

OLGA: Vaju res ni nič zanimalo ...? Mislim, Maša bi lahko imela notranje krvavitve. Lahko bi umrla.

OČKA: (*zelo slabe volje*) Maša že ne. Kot otrok je bila kar naprej potolčena. Lezla je na vsako drevo in vedno je padla dol. Več je bila na urgenci kot doma. Zame pa so sploh mislili, da sem tam v službi. Še malo, pa bi me začeli klicati *gospod doktor* ... Res pa je tudi to, da Mašine poškodbe niso bile nikoli hude. Pravzaprav je bil to njen hobi. Vedno se je nekako zmazala.

MAMICA: Ti pa ne. Ti si bila nekaj čisto drugega. Če si ti padla, je bilo to *res* temeljito. Nikoli nisi lezla na drevo, vedno si stala spodaj in kričala: *Maša, Maša, padla boš, padla!* Očku bom povedala! Potem si pa stekla v kuhinjo in se spotaknila ob svojo lastno nogo.

OČKA: Bil sem zgoraj in bral. Tako votlo je počilo, da sem mislil, da je razneslo plin. Hiša se je kar stresla.

MAMICA: Takrat ti je šlo lobanjsko dno. Ja, v vsem si bila temeljita. Prava mojstrica, da si kaj neumnega ušpičila v najmanj primernem trenutku.

OČKA: Na primer izlet.

MAMICA: Ja, za uničevanje nedeljskih izletov si bila še posebej nadarjena.

OLGA: Ne.

OČKA: O, ja!

MAMICA: Kar spomni se, ko smo šli na Golico ...

OLGA: *(se razneži)* Ja, tega se pa spominjam ...

OČKA: Šli smo z avtobusom. Takrat še nismo imeli avta. S sabo smo vlekli košare s hrano ...

MAMICA: Sedeli smo na kockasti odeji sredi travnika narcis ... Končno sem si oddahnila ... Vse je izgledalo tako lepo. Preveč lepo. Potem pa se je zgodila *kazen*.

OČKA: Samo za hip sem pogledal stran ...

MAMICA: Irina je bila še majhna, imela sem jo v naročju, nisem mogla kar naprej paziti na vaju ...

OČKA: Sploh ne vem, kdaj ti je uspelo ... Nenadoma si stala tam ...

OLGA: *(se spomni in se zasmеji)* ... z loncem na glavi.

MAMICA: S steklenim petlitrskim kozarcem za kumarice. Sploh ne vem, kako ti ga je uspelo spraviti na glavo.

OČKA: Navlekla si ga do oči in nisem ti ga mogel sneti.

(Olga se smeji. Tudi očka in mamica se smejita.)

MAMICA: *Peče me, peče me*, si kričala.

OČKA: Ostanke kisa so ti tekli v oči. Bil sem ves paničen.

MAMICA: Irina se je prestrašila in je začela jokati, Maša pa je skakala okrog in kričala: *Šleka pac, šleka pac!*

OČKA: In smo kot poblazneli tekli v dolino ... Jaz, mama, trije otroci, košara, kockasta deka ... Bilo je kričanja še pa še!

OLGA: *(se smeji)* Spominjam se, da me je bilo grozno sram, ko so ljudje spraševali, *kaj pa je s tisto punčko, kaj pa ima na glavi...?* Jaz pa nisem čisto nič videla, vse se je bleščalo in peklo ...

OČKA: Ustavili smo se pri kmetu ... Pa nismo mogli spraviti steklenega kozarca z glave.

MAMICA: Kriv si bil pa ti!

OČKA: Zakaj pa jaz?

MAMICA: Ti si vztrajal, da vzamemo velik kozarec s sabo, *za žejo, kumarice so dobre za žejo!* Pa sem ti rekla, da bi bil mali litrski kozarec čisto dovolj!

OČKA: Kumarice sem sam vlagal! Na ruski način! Naučil me je akademik Aleksander Ivanovič Nosov, specialist za Gogolja! Rusi ob vsaki hrani jedo kumarice, še posebej, če gredo na izlete ... Nisem mislil, da si bo smrklja kozarec poveznila na glavo!

OLGA: In kje so mi ga sneli?

OČKA: Nikjer drugje kot v bolnici.

OLGA: Točno! Zdravnica v belem je bila.

MAMICA: Sploh ne. Bil je ogromen zdravnik s črnimi brki in dlakami, ki so mu spredaj gledale izpod srajce.

OČKA: Seveda pa je bilo najprej treba *priti* do bolnice. Kot zanalašč ni bilo avtobusa. Stali smo ob cesti z jokajočim dojenčkom v naročju, z jezиковo smrkljivo in z otrokom, ki je imel na glavi poveznjen kozarec. Krasna družinska slika!

MAMICA: Strah me je bilo, da se boš zadušila. Kozarec se je orosil. Nisem te več videla.

OLGA: (*se smeji*) Jaz pa se spominjam, da mi je bilo kasneje celo všeč. Ljudje so kar naprej spraševali, kaj se mi je zgodilo. Mislim, da je bila Maša ljubosumna, ker se nihče ni ukvarjal z njo.

MAMICA: Da bi pritegnila pozornost, je dvigovala krilce in kazala hlačke. Jaz sem stala zraven, v eni roki sem imela Irino, ki se je drla ko jesihar, z drugo roko pa sem Maši vlekla krilce čez kolena.

OČKA: In potem je končno prišel avtobus. Seveda je bil nabito poln. Stali smo čisto spredaj. Ljudje so nas čudno gledali. Šofer se je vso pot delal norca, *a to so vaše hčerke, a ta s kozarcem na glavi tudi, po kom se je pa vrgla...?*

MAMICA: Irina se je tako drla, da je bila modra v obraz, potem pa je utihnila, kot bi odrezal, in me pobruhala. Maša, ki je stala zraven, tik ob meni, je samo prebledela in izbuljila oči ... Rekla sem ji, *Maša, zadrži se, zadrži, misli na kaj drugega ...* Pa je bilo že prepozno. Kot vidra je bruhnila in to preko šoferjevega ramena naravnost v njegovo naročje ...

OČKA: (*se privošljivo zasmehi*) Ha, ha! Vse tiste kumarice, ki smo jih za žejo vso pot cuzali, so zdaj ležale v njegovem naročju ... Ha, ha ... in jabolčna pita in koščki posebne salame ... Vse do Ljubljane je bil čisto tiho ... Ha, ha!

MAMICA: Jaz pa sem bila tako utrujena, da mi je bilo popolnoma vseeno ... Se spomniš, popadel me je histeričen smeh. Kar smejala sem se, kar smejala ... Ha, ha, ha!

OČKA: Seveda pa se zadeva še zdaleč ni končala. V bolnici smo čakali na dežurnega zdravnika ... Vsi so nas hodili gledat ... Spominjam se gospoda, ki si je z motoriko odrezal prste na nogi, ampak je sestro vseeno prosil, naj ga pelje mimo nas, da si nas je lahko ogledal ... Nisem še slišal človeka, ki bi tako dobre volje šel v operacijsko dvorano ...

MAMICA: Ko so ti sneli tisti lonec z glave, sem bila najbolj srečen človek na svetu.

OLGA: Kako so ga pa sneli? Tega se ne spominjam.

OČKA: Na operacijski mizi si zaspala. Zdravnik te je po vratu namazal z nekim mazilom in ga brez težav snel. Počilo je, kot da bi odprl šampanjec.

MAMICA: Tudi Irina je zaspala.

OČKA: In Maša tudi. Kar v mojem naročju. Stali smo tam, sredi noči, na urgenci, in vse tri ste spale, kot da se ni nič zgodilo. Zdravnik je rekel, da

tako lepe in mirne družine še ni videl ... Potem nas je peljal domov, čeprav je stanoval čisto na drugem koncu mesta.

(Vsi trije utihnejo v nostalgичnem spominu.)

OLGA: *(počasi)* No vidita, da je bilo lepo ... Še zdravnik je rekel, da smo bili srečna družina ... Zato ne razumem ... Zakaj ...? Po petdesetih letih ... Zdaj, ko bi lahko resnično ...

OČKA: *(jo jezno prekine)* Rad bi spal.

MAMICA: Jaz tudi.

OLGA: Zakaj ...? Zdaj, na stara leta ... Kakšen smisel ima, da hočeta zdaj narazen?

OČKA: *(jo prekine)* Prav imaš. *Nobenega smisla nima*, da nama postavljaš neumna vprašanja. Imaš svojega Fredija, svoje juhe in svoje rezance ...

OLGA: Očka! Jaz bi samo rada, da bi bila vidva srečna!

MAMICA: Potem pa ugasni luč, ko boš šla ven.

OLGA: Zakaj sta takšna? Res vaju ne razumem! Počakala bom, da se Fredi in Maša vrneta ... Ne morem verjeti, da vaju sploh ne zanima, kako je z njo ...

(Olga gre v kopalnico.)

OLGA: *(odločno)* Umit si grem roke. Potem bom pogrela juhico. Bosta vidva tudi? Skodelica vroče goveje juhe pomirja!

(Izginje v kopalnici.)

MAMICA: *(očku)* Ne neha in ne neha.

OČKA: Pa razume tudi čisto nič.

MAMICA: Kot bi bila prizadeta.

OČKA: Takšna je zaradi tistega padca.

MAMICA: Ja. Pustilo ji je posledice.

OČKA: *(čez čas, po razmisleku)* Si je dala kozarec na glavo pred padcem ali po njem?

OLGA: Po padcu, po padcu!

OČKA: Potem je pa vse jasno.

DRUGI PRIZOR

Vhodna vrata se odprejo. V spalnico plane Irina. Oblečena je tako, da se da slutiti, da se je zelo na hitro oblekla ...

IRINA: Kako sem srečna! Kako sem srečna!

OČKA: O, najina *trikratna* srečnica je prišla!

MAMICA: Pa potrkat tudi ne zna.

(Irina sede na posteljo.)

IRINA: To morata slišat ...

OČKA: Saj sva slišala. *Trikrat!*

MAMICA: *(očku, jezno)* To si ti kriv!

OČKA: Kaj sem *spet* kriv?

MAMICA: Da ne zna potrkat! Razvajal si jo.

IRINA: Joj, kako težita! Jaz bi vama rada povedala samo to ...

OČKA: (*Irini, odločno*) Pojdi ven in potrkaj!

IRINA: Kaj? Jaz vama hočem povedati bistvene reči, vidva pa ...

OČKA: (*odločno*) Boš povedala, ko boš potrkala!

MAMICA: Anton, kar si zamudil, si zamudil. Tridesetletne ženske ne moreš več vzgojit, pa če se razpočiš ...

IRINA: (*se upre*) Devetindvajset ... Samo devetindvajset let imam ...

MAMICA: (*zelo zelo odločno*) Pojdi ven in potrkaj, slišiš!

IRINA: Ampak, zakaj!?

OČKA: Zato, ker bom sicer do jutra poslušal, kako slabo sem te vzgojil.

MAMICA: Ne pretiravam.

IRINA: Prav. Pa grem.

(*Gre proti izhodu.*)

OČKA: In trikrat potrkaj!

IRINA: Zakaj pa trikrat?

OČKA: (*sladko*) Bo bolj držalo.

IRINA: (*se namrdne*) No!

(*Gre ven, na hitro trikrat potrkaja, takoj odpre vrata in se spet požene naravnost na posteljo.*)

IRINA: To vama moram povedat! Končno sem našla ...

OČKA: (*mamici*) Si zdaj srečna?

MAMICA: Potrkala je, ni pa počakala, da bi rekla *naprej*.

IRINA: Pa kaj vama je! Jaz vama želim povedat, da sem končno spoznala moškega svojega življenja, vaju pa to sploh ne zanima!

MAMICA: Zdaj si povedala.

OČKA: In potrkala si tudi. To je torej urejeno.

IRINA: (*presenečeno*) Mi hočeta povedat, da naj zdaj grem?

(*Očka zazeha namesto odgovora. Mamica se z odejo pokrije do vratu.*)

IRINA: (*razočarano*) Nikoli vama ni bilo do mene!

OČKA: Irina!

IRINA: Sploh vaju ne brigam.

(*Zadaj, na vratih kopalnice se pojavi Olga. Obstoji v okviru vrat ...*)

IRINA: Z Mašo in Olgo sta se kar naprej ukvarjala! Z mano nikoli.

OČKA: Pretiravaš!

MAMICA: Najmlajša si, zate pač nisva imela več toliko energije.

IRINA: Za Mašine otroke sta naredila vse. Kar naprej sta govorila o tistih njenih dveh smrkavcih. V hiši sta vse razbila ... Tudi moje najljubše igrače ...

Nikoli jima nista nič rekla ... (*kot najbolj bistveno*) In nikoli jima ni bilo treba potrkat, če sta hotela k vama! Ja!!

MAMICA: Maša se je ločevala. Otroka sta trpela.

IRINA: Jaz sem tudi trpela!

MAMICA: Ni izgledalo. Kar naprej si menjavala fante.

IRINA: Zato, ker se nista brigala zame.

MAMICA: Kar naprej si govorila, da si srečna.

IRINA: *(skoraj zajoka)* Zato, ker sem bila nesrečna! In zato, da bi vidva to opazila!

MAMICA: Zdaj pa že pretiravaš! Bila si stara dvajset let, Mašina mulca pa sta bila še otroka. Jasno, da sva se ukvarjala z njima.

IRINA: Pa ne samo z njima. Tudi z Mašo!

OČKA: Maša je pač mati najinih vnukov!

IRINA: Tudi z Olgo sta se kar naprej ukvarjala, pa sploh ne more imeti otrok!

(Olga na vratih se zdrzne.)

MAMICA: Zaradi usmiljenja.

OČKA: Ti si imela krdelo fantov, Maša je imela otroka in probleme z možem, Olga pa ni imela nikogar. Ja, smilila se nama je!

IRINA: *(izbruhne)* Tudi jaz imam otroka!

(Trenutek tišine.)

MAMICA: *(presenečena)* Imaš?

IRINA: No ... Noseča sem.

MAMICA: Kako dolgo?

IRINA: Kaj vem ... Ne dolgo ...

OČKA: Mi je že jasno.

IRINA: *Gotovo* sem noseča!

OČKA: *(zase)* Najmanj trikrat.

MAMICA: *(svareče)* Anton!

IRINA: Izmerila sem temperaturo, vse sem izračunala in Andrej je tudi za.

Srečna sem. Imela bova otroka. Fantka. In potem takoj še enega. Punčko. *(kot najbolj bistveno)* Pa ime si bom tudi spremenila!

OČKA: *(ironično)* V tem vrstnem redu?

IRINA: Moje ime mi nikoli ni bilo všeč. Nesrečna sem bila prav zaradi njega!

Zdaj to vem! *Irina!* V šoli so me vedno zafrkavali: *Irina vsakmu rada da, Irina res fukat zna!*

MAMICA: No, no! Tega mi pa res ni treba poslušat!

IRINA: Norca so se delali iz mojega imena!

OČKA: Norca so se delali zato, ker si imela toliko fantov!

IRINA: Ni res! Samo zaradi imena so me zajebavali! Zaradi imena se nisem mogla normalno razvijati! In zdaj si ga bom spremenila! Nočem več bit Irina, Jolanda bom ali pa Patricija! To so dosti bolj običajna imena! Maši in Olgi sta pa lahko dala normalna imena, kaj? No, kar povejta, zakaj ni Olga Irina? No, zakaj!? Ona je tako ali tako čista zguba. Zanj bi bilo vseeno ...

(Mamica zagleda Olgo, kako negibno stoji v okviru vrat kopalnice. Vsi trije se ozrejo k Olgi.)

MAMICA: Olga, si slišala! Sestra je noseča.

OČKA: *(zase)* Ja, že kakšnih dvajset minut!

TRETJI PRIZOR

Olga stopi v sobo.

OLGA: (*se trudi biti mirna*) Le kje sta Fredi in Maša?! Zdaj bi morala biti že zdavnaj tu. Fredi je telefoniral, da ni nič hudega, da sta v mavčarni. To je bilo pred eno uro. Še sreča, da je Fredi šel z njo. Fredi je vedno dobre volje, zna tako pomiriti človeka ... (*nenadoma silovito izbruhne – Irini*) Nisi mi pomagala pripraviti mize! Vse sem sama! Posodo sem pomila, vsaj pri krožnikih bi mi lahko pomagala, ampak ne, gospodična nima časa, gospodični ni nikoli bilo treba nič delat, (*kar bruha iz nje*) imela si največjo sobo, takoj zraven očkove delovne sobe, nikoli nisi bila za nič kriva, nikoli ti ni bilo treba pometat, kar naprej ti je očka bral pravljice, meni jih ni nikoli ...

OČKA: Olga, kako moreš! Ko si imela škrlatinko, sem dneve in noči sedel zraven tvoje postelje in ti bral ...

OLGA: (*skoraj zmagoslavno*) Ha! Nikoli nisem imela škrlatinke!

OČKA: Kako da ne! Bali smo se, da boš imela posledice. Zaradi škrlatinke nosiš očala!

OLGA: Sploh ne nosim očal! Vidim kot sokol!

OČKA: (*rahlo zmeden*) Kako ...? (*se obrne mamici po pomoč*) A ni ...?

MAMICA: (*stvarno*) Maša nosi očala.

OČKA: Potem je Maša ...?

OLGA: Jasno! Maša je imela škrlatinko, jaz nikoli! Maši si bral *cele dneve in noči* ... Joj, samo če se spomnim, kako sem si želela, da bi zbolela, da bi bila vsaj enkrat tako hudo bolna kot Maša, da bi tudi meni bral pravljice, da bi sedel ob moji postelji ... Pa nisem imela te sreče. Zato sem si izmišljevala, da me boli trebuh, da mi je slabo ... Pa mi niste verjeli!

IRINA: Ja, tudi jaz se spomnim, lagala si kot pes teče.

OLGA: Nisem lagala! Samo krivično se mi je zdelo, da so lahko vsi bolni, jaz pa ne ...

IRINA: Da si nekdo želi biti bolan! *Tb, to* je bolno!

OLGA: Kar se pa laganja tiče, v tem si bila pa ti prava mojstrica!

IRINA: (*ironično*) Ja?

OLGA: (*zmagoslavno*) Misliš, da ne vem, kam sta izginila očkova plaketa in zlati medaljon?

OČKA: Kaj? Moja plaketa za doprinos k širjenju ruske književnosti in spominski zlatnik z *glavo* Antona Pavloviča Čehova ...

OLGA: Ona je vse skupaj odnesla tistemu svojemu blondincu, ki je plaketo vrgel v smeti, zlatnik pa prodal. Potem sta šla v Amsterdam. Rekla pa je, da so vdrli v stanovanje. Sama je razbila okno pri vratih! Mimogrede, zlatnik sta prodala za zelo zelo male denarje ...

IRINA: Tega ne bom poslušala!

(*Irina si z dlanmi zatiska ušesa.*)

OČKA: Plaketo sem dobil iz rok akademika Tovstonogova, največjega poznavalca Čehova, leta dvainsedemdeset ... Mislil sem, da so ...

OLGA: Ne, očka, niso bili vlomilci. Tvoja *ljubljen*a Irina ti je ukradla plaketo in zlatnik samo zato, da sta se z njenim *kajvemkaterimže* lahko v Amsterdamu mirno zadevala s travo ...

OČKA: Ne? Res?

MAMICA: Nehaj, Anton, dobro si vedel, da ga je Irina ukradla ... Oba sva vedela. Tisti kriminalist nama je povedal, ti pa si rekel: *moja hčerka je, kako naj dovolim, da bi policija preganjala mojo najmlajšo!*

(Trenutek tišine.)

OLGA: *(presenečena)* Kaj? Vedel je?

(Mamica prikima. Očka ne reče nič.)

IRINA: *(z zatisnjenimi ušesi)* Sploh ne slišim! Nič!

OLGA: *(zaprepadeno)* Očka!! Podpiral si jo ... Kradljivko! Vedel si, pa nisi nikoli nič rekel. Jaz sem pa hodila na gospodinjski tečaj ... pa ... pa spremljala sem te k zdravniku ... pa ... pa v knjižnico sem nosila knjige namesto tebe ... pa ...

IRINA: *(ima zamašena ušesa, zdaj zapre še oči)* Nič ne vidim! Nič ne slišim!

OLGA: In zakaj si se takrat šel tisti cirkus? *Oropali so nas! Ukradli so podobo Antona Pavloviča!* Si kričal. Zakaj, očka? V resnici ... *(ostane brez besed)* Zakaj si jo ščitil? Mene nisi. In ti, mama, zakaj nisi nikoli nič rekla ...?! Zakaj nisi povedala, da vesta, da je smrklja kradla ...?! Zakaj smo vsi v hiši morali imeti občutek krivde?!

IRINA: *(prepeva)* Nič ne vidim! Čisto nič ne slišim!

MAMICA: *(stvarno)* Irina je bila *njegova*. On si je želel še *tretjo sestro*. Jaz ne. Nisem se hotela mešat.

(Trenutek tišine. Olga sede na rob postelje.)

OLGA: *(tiho)* Čigava sem bila pa jaz?

(Trenutek tišine.)

IRINA: Nič ne slišim ... Nič ne vidim ...

(Irina odpre oči, vidi, da so vsi tiho.)

IRINA: Ste že ...? Lahko pridem iz *mišje luknjice*?

(Irina si odmaši še ušesa.)

IRINA: Lahko zdaj še jaz nekaj rečem ...?

(Olga razočarano zamahne z roko, vstane in gre k oknu.)

IRINA: *(se spači)* Hvala. No, če smo končali s sentimentalnimi bedarijami, bi rada povedala nekaj zelo osebnega ... Pravzaprav bi vam Andrej rad nekaj povedal ...

OČKA: Kdo pa je spet to?

OLGA: Irinin *ta novi*.

IRINA: Z njim sem noseča.

MAMICA: Kako, a ni Gabrijel?

IRINA: Gabrijel je preteklost.

OČKA: Tako hitro? Pa saj je bil še na kosilu.

IRINA: Ne, od vsega začetka je bil Andrej ... No, bolje bi vaju rad spoznal.

OČKA: Potem ni vaterpolist?

IRINA: Pred vrati čaka ...

(Irina odskaklja do vrat.)

OLGA: Irina! Pa ga ja ne boš pripeljala sem ...

MAMICA: Irina!!

(Irina odpre vrata in pred vrati res stoji Andrej.)

ČETRTI PRIZOR

Irina ga vleče v sobo.

IRINA: Kar naprej ... Očka in mamica te že nestrpno pričakujeta.

Mamica si na hitro obleče haljo. Očka sede na rob postelje.

ANDREJ: A ni prepozno?

IRINA: Ah, kje pa! Zjutraj lahko spijo, nihče ne hodi več v službo.

OLGA: Jaz hodim.

IRINA: *(osorno)* Ti greš lahko že zdaj mirno spat. *(očku in mamici)* No, to je Andrej!

OČKA: *(strogo)* Mladenič! Zakaj ste mi rekli, da ste vaterpolist?

ANDREJ: Saj nisem ...

IRINA: Vaterpolist je bil Gabrijel.

ANDREJ: Ja, Gabrijel je bil to.

MAMICA: Ga poznate?

ANDREJ: Pravzaprav ne ...

MAMICA: Kako pa potem veste, da je bil Gabrijel vaterpolist?

ANDREJ: Po pripovedovanju ...

MAMICA: *(Iринi)* Svojemu novemu fantu pripoveduješ o bivših ljubimcih?

OČKA: Čudne navade.

(Irina sune Andreja v sredo sobe.)

IRINA: Andrej bi vam rad nekaj povedal.

ANDREJ: Kaj ...?

IRINA: Tisto, kar sva se zmenila.

ANDREJ: Kdaj?

IRINA: *(očku in mamici)* Tako je sramežljiv ... *(Andreju)* Saj veš ... *da bova ...*

ANDREJ: Ja ... Z Irino sva razmišljala, če bi ... No, če bi ...

IRINA: *(ga popravi)* Da bova ...

ANDREJ: *Da bova*, ja, da bova poskusila ... Poskusila bova, če nama bo šlo ...

IRINA: Seveda nama gre!

OČKA: *(zase)* Smo slišali, ja.

MAMICA: Od kdaj pa se ti zdi pomembno, da nama pripelješ pokazat svojega novega fanta? In to kar v spalnico. Do sedaj sem redko vedela celo za njihova imena.

IRINA: Niso bili važni.

MAMICA: Bilo jih je pa kar nekaj.

OČKA: Do dvajset sem štel, potem pa nič več ...

IRINA: Pa kaj! Vsaka punca išče. Jaz sem iskala od svojega petnajstega, ne, štirinajstega, pravzaprav se je prvič zgodilo poleti, nekaj mesecev pred štirinajstim rojstnim dnevom ...

OČKA: Prihrani nama podrobnosti, prosim.

IRINA: Hočem samo povedat, da v sedemnajstih letih ...

OLGA: (*navdušeno*) Hopla! Trinajst in sedemnajst je trideset! Vsi ste slišali, priznala je, da je stara trideset let!

IRINA: (*presliši Olgino opazko*) V sedemnajstih letih se fantov nabere kar nekaj, tudi če jih imaš samo šest, sedem na leto ...

ANDREJ: (*zgroženo*) To je skoraj sto?

IRINA: In vedno sem si želela Andreja! Samo Andreja!

(*Irina ga objame in obsuje s poljubi.*)

MAMICA: Veste, mladenič, Irina se zelo hitro navduši za kakšno stvar, pri tem nočem reči, da ste vi *stvar*, ali pač ... no, Irina se zelo hitro navduši, pa tudi zelo hitro zavrže ...

IRINA: Mamica! Kako moreš! Iskala sem! Ampak zdaj sem našla. Stara sem devetindvajset let ...

OLGA: Trideset. Si že priznala!

IRINA: (*z noge jezno udari ob tla*) Devetindvajset! ... in še noseča sem.

ANDREJ: Irina ... No ...

IRINA: Vem, da sem. Čutim to ...

OLGA: Jaz bi se bolj zanesla na kakšen test.

IRINA: (*sikne*) Tebi tudi noben test ne bi pomagal.

MAMICA: (*Irini*) Nisi mi odgovorila ... Zakaj si ga tako slavnostno pripeljala k nama?

IRINA: Zato, ker gre zdaj zares. Poročila se bova.

ANDREJ: (*v zadregi*) Irina ... Ustavi konje ...

IRINA: Imela bova poroko. Hočem poroko v beli cerkvi, natančno ob sončnem zahodu in z duhovnikom v živo pisani *havajski* obleki ...

OLGA: Tega pa ne nosijo.

IRINA: (*Olgini*) Ne mi pokvarit veselja! Če hočem duhovnika v *havajski* in z vencem rož okrog vratu, ga bom dobila!

OLGA: Pa ne v *havajski* obleki.

IRINA: Saj je vseeno, pa v roza obleki z belim metuljčkom! Hočem, da je nekaj posebnega, da bodo vsi vedeli, da je moja poroka nekaj posebnega. Hočem, da vame mečejo riž, ogromno riža!

OLGA: Predvidevam, da boš v ta namen povabila vseh svojih bivših sto ...

IRINA: (*zasika*) Vem, da si nevoščljiva, ker sem jaz noseča, tebi pa to ni nikoli ratalo! Si pač preizkusila premalo moških!

OLGA: Si jih pa zato ti več namesto mene, pa ne samo namesto mene, tudi namesto vseh naslednjih generacij ...

(Njun prepir je vse bolj oster in neizprosen.)

IRINA: Ti niti svojega Fredija nisi znala prav *zagrabiti!*

OLGA: Saj vem, da te jezi, ker edino njega nisi spravila nase.

IRINA: *(hudobno dvoumno)* Misliš?

OLGA: *(histerično zakriči)* Prasica!

MAMICA: *(ostro)* Nehajta! Odrasli ženski sta! Včasih se sprašujem, če vas v bolnici niso zamenjali ... Nikoli nisem bila takšna!

OČKA: Jaz tudi ne.

MAMICA: Torej se bosta poročila? Meni je prav. Sedemdeset let imam ... Vesela sem, seveda sem vesela, ne pa pričakovat, da bova zato z očetom naredila *salto mortale* ... Odrasla sta. Jaz pa sem utrujena. Oba z očetom sva utrujena.

OLGA: Slišali smo! Mamica in očka bi rada zaspala. Alo, pojdita ven! Se bomo jutri pogovorili.

MAMICA: *(jezno)* Olga, spet nič ne razumeš! Nikoli nič ne razumeš! *Utrujena sem od vseh vas!*

OČKA: Ja! *Od vseh!*

MAMICA: Če se hočete poklati med sabo, prav, če se hočete poročati, tudi prav, samo pustite naju pri miru ...

(Irina pograbi Andreja za roko in z njim vred skoči na posteljo. Andrej se upira, vendar mu ne uspe. Uspe pa mu na hitro zbrcati čevlje z nog. Irina poklekne na postelji točno na sredo med oba starša. Andrej za njenim hrbtom kleči in se trudi, da bi se čim manj dotaknil postelje.)

IRINA: Res ne razumeta! Srečna sem! Vajina najmlajša hči je srečna! Pripeljala sem vam svojega fanta!

OČKA: V posteljo. Dobesedno.

IRINA: Poročila se bova! To je normalno. Ljudje si želimo biti skupaj. Želimo si združevanja, ne ločitev!

MAMICA: Aha! To je tisto, kar imaš za bregom.

OČKA: Tisto v zvezi z *združevanjem* si zelo dobro raziskala. O ločitvi pa nimaš pojma.

IRINA: Vajina hči sem! Zahtevam preveč, če si želim, da se veselita z mano?!

ANDREJ: *(jo skuša pomiriti)* Irina ... Prehitevaš ... Irina ...

IRINA: Nič ne prehitevam, odločila sem se ...

OLGA: Tipično! Irina se je spet odločila namesto drugih.

IRINA: Ampak, noseča sem, res ne vidite tega!?

OČKA: Zaenkrat ne.

(Andrej se iztrga iz Irininih rok in zleze s postelje.)

ANDREJ: Počasi, počasi ... Ne vem ... Hočem reči ... *(Irina)* Všeč si mi ... Če mi ne bi bila všeč, ne bi bil tukaj ... Poleg tega sem se šele pred kratkim odselil

od doma, imam cimra, deliva si stroške, pravkar sem dobil službo, dvakrat na teden ...

IRINA: No, saj o tem govorim!

ANDREJ: Ne, ti govoriš o skupnem življenju ... Ne rečem, da ne bi tudi jaz poskusil, ampak ...

(Irina spet plane na oba starša in se kar uleže med njiju.)

IRINA: Sta zdaj slišala!

MAMICA: Fant razmišlja pametno.

OČKA: Najprej *štalca*, potem pa *kravca*!

IRINA: Nimam več časa čakati. Devetindvajset let imam ...

OLGA: Devetindvajset! Že spet!

IRINA: Stanovanje potrebujeva! Vidva pa imata zase vso hišo, pet sob, brez problema bomo lahko živeli skupaj. Najina družina bo živela zgoraj, vidva pa spodaj, to je za vaju mnogo bolj primerno. Nobenih stopnic. Stara sta in mama se vedno pritožuje, da jo bolijo noge. Spodaj imata spalnico in dnevno sobo ... Skratka, vse, kar potrebujeta. Pa še midva bova blizu, zaradi zdravnika, saj veš, starim ljudem je lahko slabo, srce, ožilje ...

OČKA: Ne misliva še umret.

(Od zunaj se zasliši brnenje avtomobila, ki je pripeljal k hiši. Olga stopi k oknu.)

IRINA: V veliki sobi zgoraj lahko prebijemo vrata in naredimo stopnice, poseben vhod. Z Andrejem sva se pogovarjala, njegov cimer študira arhitekturo, načrte bi nama naredil zastoj ...

ANDREJ: Samo pogovarjala sva se.

OLGA: Fredi in Maša prihajata.

IRINA: Vse je zmenjeno, samo vidva se morata še odločiti ...

MAMICA: *(odločno)* Midva sva se že odločila.

PETI PRIZOR

Vrata se sunkovito odprejo. Na vratih stoji Fredi. Z rokama pred usti oponaša trobento.

FREDI: Taram taram tamtam! Taram tam tam! Pa smo tu. Ne sicer celi, ampak vseeno v enem kosu! *(se pači po francosko)* Voila madmazel največja sestra!

(Fredi se teatralno prikloni in da prostor Maši, ki se pojavi na vratih, potem potegne stekleničko iz žepa in na kratko nagne.)

(Mašina desna roka je v mavcu, in sicer tako, da jo ima visoko dvignjeno nad glavo, kot v zamrznjenem (heil) pozdravu.)

OLGA: Joj, Maša! Mislila sem, da ne bo tako hudo ...

(Olga steče k Maši, ki vstopi v sobo ...)

MAŠA: Vsi ste tu. Kot na kaki sedmini.

FREDI: Hja! Mogoče so pa mislili, da se boš vrnila v žari in ne v mavcu!

OLGA: Fredi!

FREDI: Kaj pa sem takega rekel? Glede na to, da je avto kot harmonika, bi jo lahko iz pleha tudi postrgali. Imela je res srečo, naša samohranilka!

OČKA: Maša, sedi ... Sem, na posteljo ...

(*Maša sede na rob postelje.*)

MAMICA: Glavno je, da ni šla glava.

MAŠA: Najmanj šest tednov bom takole tiščala roko v zrak!

FREDI: To me spominja na tisto šalo: (*se pači*) *Do tukaj lesen* opaz (*pokaže z iztegnjeno roko v višini pasu*), *naprej pa pleskamo* (*dvigne roko v hitlerjanski pozdrav*). Heil Hitler! Ha, ha, ha!

OLGA: Nehaj, to ni smešno!

FREDI: Vsaka nesreča, ki se konča srečno, je kasneje še pa še smešna. Mater sem žejen.

OLGA: (*šepne*) Čisto dovolj si pil.

(*Maša zagleda Andreja, ki stoji ob strani.*)

MAŠA: Kaj pa *tale* dela tu?

IRINA: On je član družine. Noseča sem.

MAŠA: Res?! Samo za hipec skočim na urgenco, eni pa že zanosijo. (*utrujeno*) Vidim, da ste danes vsi za hece. Razen mene.

IRINA: (*uporno*) Nikoli še nisem mislila tako zares.

MAŠA: Nekateri imamo v življenju *zares* resne skrbi, drugi se pa lahko po mili volji zabavate. Če to ni krivično!

FREDI: (*se pači po angleško, nemško in podobno.*) *Opala, majne dame big svester!* Tudi ti se lahko zabavaš. Krasno si jo odnesla! Ko sem te čakal, so pripeljali enega v dveh kosih, vsak kos je migal po svoje ... Kasneje pa so pripeljali še enega s sekuro v glavi, pa še govoril je, kar momljal je: *Marička, ljubim te, Marička, ljubim te ... Marička je pa tekla zraven vozička in se drla, kot da jo iz kože dajejo: Franci, oprosti, nisem nalašč, res nisem, nisem hotla v glavo, samo roko sem ti mislila odsekati ...* Staviti grem, da so mu iz glave lezli možgani ... Nekaj sivega je bilo, obliko je imelo pa kot slabo napolnjene krvavice ...

OLGA: Gnusno. Nehaj!

MAŠA: Raje bi imela možgane zunaj, kot pa roko v zraku ...

MAMICA: Maša, pomiri se, vse je v redu ...

MAŠA: *Vse je v redu?* Res? Imam zlomljeno ključnico, totalno razbit avto, pa še zavarovan ni, alimentov mi prasec ni plačal že pol leta, advokat hoče predplačilo, za vsako razpravo petsto mark, otroka kar naprej nekaj rabita, oba se stiskata v eni sobi, takšna ne morem v službo, pa še na pogodbi sem, nihče mi ne bo nič plačal, kar povejte mi, kako naj z dvignjeno taco delam na računalniku ... Nekateri pa me celo prepričujejo, da je vse v redu! Jezus Kristus!!

FREDI: (*zaploska*) Bravo, bravo! To je noro!

(*Fredi dvigne roko v položaj, v kakršnem jo drži Maša.*)

FREDI: (*oponaša Mašo*) Joj, kako sem nesrečna!

(*Spusti roko.*)

FREDI: Kot bi recitirala, stala na odru in gestikulirala ...

(*Spet dvigne roko.*)

FREDI: Moški so prasci! Jaz sem edina poštena oseba na vsem svetu!

(*Spusti roko.*)

FREDI: Ste videli? Samo roko dvigneš in že nisi več resen. Nič, kar rečeš, ni več resno! Neverjetno! Maša, obsojena si, da te bodo šest tednov imeli za neskončno smešno osebo. Kar koli boš rekla, se bodo vsi okoli tebe valjali od smeha.

Spet dvigne roko.

FREDI: *Kilo kruha in liter mleka, prosim!* Ha, ha, ha!!!

OČKA: (*Frediu*) Če si pijan, ni treba bit nesramen.

OLGA: (*se postavi v bran*) Ni nesramen, samo dobre volje je.

MAMICA: Ne zagovarjaj ga za vsako ceno.

OLGA: Fredi je šel z njo v bolnico. Poskrbel je zanjo. Vidva pa sta šla lepo mirno spat! Sploh vaju ni zanimalo, kaj se je zgodilo, kakšne poškodbe ima, lahko bi umrla, pa bi vama bilo vseeno. Fredi ni čisto nič nesramen! Moj mož je.

FREDI: To ni nikakršna prednost.

(*Fredi potegne iz žepa stekleničko in iz nje izcedi zadnjo kapljico.*)

OLGA: Poleg tega ima Maša zlomljeno roko in mi smo njena družina, pomagat ji moramo ...

MAŠA: Olga, hvala, ampak ne potrebujem nobenega advokata! (*Maša pogleda očka in mamico*) Tisti, ki so krivi za mojo nesrečo, že vejo ...

OČKA: Nisi pogledala, ko si speljala na cesto.

MAMICA: Priznati moraš, da nisi ravno dobra voznica. Kadar koli naju z očetom pelješ k zdravniku, naju je strah. Tako da se peljeva v zdravstveni dom, oprosti, da ti moram to povedat, raje s taksijem.

MAŠA: O, hvala za iskrenost!

OČKA: Preveč si nervozna ... Saj ne rečem, da nimaš svojih problemov, ampak med vožnjo kar naprej mahaš z rokami, brskaš po torbici, vseprek obtožuješ, vsi vozijo slabo, vsi so krivi ... Zadnjič ti je padla šminka iz rok, pa si se sklonila in jo med vožnjo iskala pod volanom ...

MAMICA: Potem si zapeljala skozi rdečo, policaja pa prepričevala, da je *mogoče sicer bila rdeča, ampak za pešce* ...

OČKA: *Kako pa veste, da je bila rdeča?* je rekel policaj. *Saj vas ni bilo za volanom!*

MAŠA: Odlično vozim!

MAMICA: Zakaj pa gresta tvoja sinova raje peš v šolo, čeprav imaš službo v isti ulici?

MAŠA: Zato, ker se pred poukom rada malo razmigata. No, Olga, povej, da dobro vozim!

OLGA: Ne vem, ne spoznam se, nisem tehnični tip. Fredi, ti povej!

FREDI: Olala! To pa to, Maša vozi kot Gagarin!

MAŠA: No, slišite, in Fredi je dober voznik!

FREDI: Samo, da je Gagarin vozil po zelo zelo široki rimski cesti in to brez prometnih znakov ... (*Fredi dvigne roko v položaj, v katerem jo ima Maša*) Heil Maša! Zig! Zig! Zig!

IRINA: (*se zasmeji*) Pravega si vprašala! Fredi se vedno dela norca iz tvojega parkiranja!

OLGA: Ti bodi pa kar tiho! Niti izpita nimaš. Vedno so te prevažali tvoji fantje. No, sicer predvidevam, da si jim vožnjo vedno *kompenzirala* ...

MAMICA: Olga!

MAŠA: Pa tudi Fredi v resnici ni tako dober šofer. Dobro vozi samo, kadar je pijan.

FREDI: Olala! Maša ne ostane nikomur nič dolžna!

MAŠA: (*strastno nadaljuje*) Res pa, da je pijan vedno, ergo, prav imate, zmotila sem se: Fredi je *vedno* dober šofer!

OLGA: (*plane*) Tega ne bom več poslušala. Z mojim Fredijem ne boš tako govorila!

FREDI: (*patetično*) Mati levinja se bori za svoje gnezdo!

OLGA: Misliš, da so vsi moški svinje, če te je tvoj zapustil? (*ponosno*) Mene moj Fredi ne bo nikoli zapustil! In nikoli me ni prevaral. Z nobeno!

MAŠA: (*ironično*) To imaš pa prav! Z nobeno *žensko* te ni prevaral. Res ne. To ni po njegovem okusu.

OLGA: (*histerično*) Kaj hočeš s tem povedat, kaj hočeš s tem povedat, kaj hočeš s tem povedat?

MAŠA: Zelo dobro si slišala!

FREDI: Res je, majne big švester ...

OLGA: (*Maši, zelo napadalno*) Jaz sem srečna, slišiš! Srečna! Ti pa nisi!

FREDI: (*spakljivo*) Žensk res ne maram. Samo Olgo! Na, Olgica, cmoki, cmoki ...

OLGA: Si slišala! Tvoj je pa kar naprej lazil za kiklami. Pa mu kikle niso bile zadosti. (*dvoumno*) O, ne, sploh mu niso bile zadosti!

MAMICA: Nehajta!

OLGA: (*kar bruha iz nje*) Kar spomni se, kako je tvoj najmlajši sin iz *neznanih razlogov* lulal v posteljo ... Bil je star šest let, tik preden je šel v prvi razred, pa je še vedno lulal v posteljo! Pa ne samo v posteljo, lulal je v hlače, kar na lepem se je polulal, sredi kosila, med igro na dvorišču; mama, se spominjaš, ko je prišel na obisk tvoj mali, *najljubši* vnuk, samo v naročje si ga vzela in že si bila mokra, v čevlje ti je teklo ...

MAMICA: Pusti to!

OLGA: Zakaj *pusti to*? Zakaj imate vsi pravico biti tako prekleto odkriti, samo jaz ne, samo jaz moram bit pridna, jaz sem dobra za pospravljanje, za rojstne dneve, če je kdo bolan, *alo, Olgica, boš ti uredila, zdravnik, bolnica, lekarna* ... Odrivate me, vedno ste me odpravili ...

MAŠA: Nehaj!

OLGA: Ne bom nehala! Še začela nisem. (*s slastjo plane na Irino*) Se spominjaš, Irina, kako se je Mašin najmlajši sin, tvoj najmanjši sladki nečakec, vedno zaprl v omaro v tvoji sobi ...

IRINA: Ne.

OLGA: Nočeš se spominjat! Nihče se noče spominjat! Nihče nikoli ni hotel vedet, kaj se dogaja! Irina, šestleten mulc se je skrila v tvojo omaro in se polulal na tvoje perilo ...

IRINA: Bila je nesreča. Se zgodi.

OLGA: Ni se *zgodilo* enkrat, Irina! Vsakič, ko je prišel na obisk, se je skrila v tvojo omaro in se polulal na tvoje majčke, hlačke, modrčke ... In veš, kaj je najbolj čudno, kaj se mi je zdelo najbolj čudno, Irina?

IRINA: (*se histerično zasmjeji*) Tega ne bom poslušala, ne, tega mi ni treba poslušat ...

(*Irina si z rokama zatisne ušesa. Olga skoči k njej in jo zagrabi za roke. Ne dovoli, da bi si Irina zatisnila ušesa.*)

OLGA: Najbolj čudno je bilo to, da se nikoli nisi pritožila! Nikoli nisi ponorela! In to ti, ki si blazno skrbela za svoje perilo ... Nisi ponorela, ko se je mulc vsakič poscal na tvoje intimne dragocenosti ...

OČKA: Olga! Zdaj pa že pretiravaš!

MAMICA: Zakaj to počneš?

MAŠA: Vse skupaj je trapasto! Olga, nehaj!

IRINA: (*skoraj joka*) Tega nočem poslušat, tega nočem poslušat ...

(*Olga pa jo drži za roki in ji ne dovoli, da bi si zatisnila ušesa.*)

OLGA: Kar tiho si bila, nič nisi rekla. In veš, zakaj nisi? Zato, (*pretirano dramatično*) ker ti je povedal ... Fant si te je izbral! Najmlajša si bila! Polulal se je na tvoje perilo, tako je pokazal, da se je odločil zate. Povedal ti je. *Povej*, ti je?

IRINA: (*zakriči*) Ne vem! Ne spominjam se! Sploh ne vem, o čem govoriš!

OLGA: In ti si bila tiho. Pustila si, da je še naprej lulal na tvoje hlačke in tako *kričal na pomoč!* Zakaj, Irina, zakaj nisi nikomur povedala in rešila otroka?

IRINA: (*izbruhne*) To ni bila moja stvar! Imela sem svoje probleme. Tudi mene ni imel nihče rad.

OLGA: Da ne počim od smeha! Očkova cartica si bila, pa te ni imel nihče rad!

IRINA: Mama je kar naprej govorila o Maši in tebi, o meni pa ne.

OLGA: Jasno, ko si bila pa *njegova*. Očka si te je želel. Ona ne!

IRINA: Kaj?

OLGA: Sama je rekla. Prej!

MAMICA: Olga!

OLGA: Mogoče ni res? Rekla si, da si je očka želel še eno hčerko.

OČKA: Vse tri sem si želel. Tri sestre ... Bil sem tako srečen, da sem na vrata napisal ...

OLGA: (*mu vskoči v besedo*) Ne ponavljaj kar naprej starih vicev! Siti smo jih.

Vsi! Pa nihče nima toliko korajže, da bi ti to povedal!

IRINA: Mamica ... Je res?

MAMICA: Kaj?

IRINA: Da si me nisi želela.

MAMICA: Nisem bila več mlada. Imeti tretjega otroka samo zato, da obудиš ljubezen, ki je ni več. Bedarija! Največja neumnost, ki jo lahko človek naredi ...

OLGA: (*ironično*) In naša mamica jo je naredila.

MAMICA: Nehaj! Kako moreš ... Pred tujcem! To so naše družinske zadeve.

OLGA: *Kakšne družinske zadeve!* Nikoli nismo bili družina! Tri sestre ja! Družina pa ne! Nikoli!

(*Zdaj Maša vstane in skoči k Olgi, s prosto roko jo zasuka proti sebi. Roka, ki jo ima v mavcu, pa zlovešče visi v zraku ...*)

MAŠA: Olga, zdaj pa dovolj! Vsi dobro vemo, zakaj delaš to. Ne moreš imeti otrok! To, to te pekli!

OLGA: Kar naprej me dražite s temi otroki, kar naprej! Zanalašč jih kar naprej omenjate, ker veste, da me to boli, ampak skozi leta sem se navadila, kot se človek navadi na umetno roko, na stekleno oko, na sled opekline na obrazu ... Res je, nimam otrok, in povem vam, srečna sem, da jih nimam! Tako mojih otrok ne bo nikoli nihče fukal! Tako kot tvoja sinova!

MAŠA: (*ponori*) Ni res!

OLGA: Kako to, da je tvoj najmlajši nehal lulat v hlače takoj, ko se je tvoj *ljubi* mož odselil? A ni to čudno?

MAMICA: Olga! Ne prepoznam te ... Anton, naredi kaj ...!

OLGA: In tvoj starejši sin, zakaj ne govori z očetom, noče ga niti videt, kar prebledi, če ga omeniš ...?

MAŠA: Izmišljuješ si. Vedno si si izmišljevala.

IRINA: Ja! Lažnivka!! Ko smo bile še majhne, se je delala, da je bolna. Lažnivka. (*histerično*) Lažnivka. Lažnivka. Lažnivka!!!

MAŠA: Vse hočeš uničiti ...

OČKA: (*nemočno*) Maša ... Olga ... Irina ... Sestre ste!

MAŠA: Nevoščljiva si! Sama zavist te je. Misliš, da ne vem, da si zanalašč po hiši delala vse namesto naju? Pometala, čistila, kuhala, pripravljala ... vse si hotela sama ...

IRINA: Ja, nikoli mi ni pustila ...

MAŠA: Vse si hotela sama zato, da si bila potem lahko uboga, da si se lahko smilila sama sebi. V resnici sploh nisi bila tako pridna, kot si se delala. Kadar te ni nihče gledal, si buljila v televizor, v tiste bedaste nadaljevanke, ko pa smo prišli v sobo, si padla na kolena in drgnila in drgnila in drgnila ... Vedno si se žrtvovala (*afektirano oponaša glas otroka*): *Mami, bom jaz ostala doma, mami, bom jaz pomila posodo, Maša naj gre kar v kino, očka, ne, bom jaz nesla knjige nazaj v knjižnico, bom jaz to, bom jaz ono ...*

OLGA: Zakaj spreminjaš temo, Maša? Sploh ne gre zame. Nikoli ni šlo zame! Nočeš, da bi naglas spregovorili o tistem, o čemer smo leta molčali ... Zakaj zagovarjaš svojega moža? Te je strah priznati, da je fukal svoja sinova?

MAŠA: (*zatuli*) Na gobec te bom ... Na tvoj usrani spletkarski gobec!!

OČKA: (*skoraj pokliče na pomoč*) Fredi!

OLGA: (*brezobzirno in fanatično nadaljuje*) ... te je strah, da je fukal tvoja sinova, ker ni hotel več tebe?

FREDI: Olga! Ne ga srat!

MAŠA: (*razburjena*) Utihni! Življenje ni španska televizijska nadaljevanka!

MAMICA: Kaj pa to pomeni ...?

MAŠA: Zapri gobec! Takoj! Takoj!

(*Maša se zažene v Olgo, očka in Fredi ju poskušata umiriti.*)

OLGA: (*izziva*) ... mogoče te je pa strah zato, ker veš, da si vsega kriva ti ...

MAŠA: Tiho! Tihoooo!

IRINA: Andrej, pomagaj!

ANDREJ: Nehajta ... nima smisla ...

OLGA: (*izziva vedno bolj*) ... mogoče pa mu nisi dala ... Aleandro Ruiz je s stoječim kurcem stal pred tvojimi vrati in te prosil ... Ker mu nisi odprla, je pa pofukal svoja sinova!

MAŠA: Kako moreš!

(*Maša zamahne s svojim mavcem, Olga se izmakne, Maša po nesreči z mavcem udari Andreja, ki je pristopil, da bi pomagal. Udari ga naravnost v oko.*)

ANDREJ: Auuuu!

(*Andrej se prime za oko in se umakne. Maša pa med prerivanjem še enkrat zamahne.*)

MAŠA: Prasicaaaa!

(*Tokrat zadene Fredija, ki je hotel razjarjeno žensko dvojico pomiriti z druge strani. Tudi Fredi jih dobi z mavcem naravnost v oko, v drugo oko kot Andrej.*)

FREDI: Auuuu!

(*Fredi se prime za oko in se umakne. Olgasteče k Frediju, Irina pa k Andreju. Vse se v hipu pomiri.*)

ŠESTI PRIZOR

OLGA: (*Maši*) Vidiš, kaj si naredila!

IRINA: (*prestrašena*) Andrej, te boli ...?

ANDREJ: (*se drži za oko*) Ne ... Ne ... To je noro ... To je noro ...

IRINA: Počakaj ...

(*Irina steče v kopalnico.*)

OLGA: (*Frediju*) Si videl! Udarila te je ... Nalašč!

MAŠA: (*Olgi*) Tipično! Vedno jih dobi nekdo drug namesto tebe. Namenoma si uničila pomivalni stroj, krive smo bile pa me, ker ti nismo hotele pomagat. Nikoli nisi imela domišljije. In tudi zdaj je nimaš! (*zavzdihne*) Tudi jaz, draga moja, kot vse z dolgočasene ženske, vsako popoldne buljim v bedaste televizijske nadaljevanke ... In ravno včeraj se je razkrilo, da je donja Margarita zapustila Aleandra Ruiza, ker je zlorabljal njena sinova.
Olga molči.

MAŠA: Kar se pa mojega moža tiče ... Zaljubljen je v svojo tajnico. To je vse. Najmlajši je bil prizadet, kot so prizadeti otroci, ko spoznajo, da jih je eden izmed staršev zapustil. Fanta se zdaj z očetom odlično razumeta. Ta hip sta z njim na počitnicah.

(Olga ne reče nič.)

(Irina priteče iz kopalnice z mokro brisačo, ki jo položi Andreju na oko.)

IRINA: Na! Obkladek!

ANDREJ: Hvala.

OLGA: Fredi ... Boš ti tudi ... Mislim, obkladek!

FREDI: *(se drži za oko)* Življenje dam za en šnops!

OLGA: Ne vem, če bi bilo to dobro.

FREDI: Saj ga ne bom dal na oko!

MAMICA: *(tiho)* V omari je. Spodaj.

FREDI: *(patetično)* Mati, vi ste angel!

(Fredi gre do omare in jo odpre.)

MAMICA: V ribiškem škornju ga ima skritega ...

Oče presenečeno pogleda mamo.

MAMICA: *(očetu)* Si mislil, da ne vem?

(Oče vstane in gre počasi do okna. Svetloba ulične svetilke mu prežarja obraz.

Zazre se nekam v nočno daljavo.

Fredi iz ribiškega škornja privleče steklenico. Se nasmehne. Odmaši. Nagne.

Naredi nekaj krepkih požirkov. Potem ponudi Andreju. Andrej zamahne z roko.)

FREDI: Oče ... Boste požirek?

(Oče pri oknu, ne da bi se ozrl, odkima.)

FREDI: Prav. *(pogleda po sobi)* Ženskam ne bom ponujal ...

MAŠA: Jaz bom.

FREDI: *O! Majne di oldest sister!* Maša, ti si pravi dec! Izvoli!

(Fredi ji ponudi steklenico, Maša nagne. Krepki požirki. Olga stoji ob strani in ju gleda.)

OLGA: *(očetu in mami, tiho)* Vedno je rada pila! Tudi ko je dojila, je pila. Vidva pa mi nista nikoli hotela verjet ...

IRINA: Tožibaba!

OLGA: Ti si se pa drogirala z očkovim mizarskim lepilom!

FREDI: Olga, nehaj!

OLGA: Kaj se pa ti oglaslaš? Vidva z Mašo bi idealno pasala skupaj. Vsaj kar se alkohola tiče ... Včasih se mi zdi, da sem napoti ...

FREDI: Nehaj, lepo te prosim ...

(Maša vrne Frediju steklenico, Fredi spet nagne.)

MAŠA: *(naveličano)* Olga, če ne bi bila tako utrujena, bi ti z užitek razbila tvojo spletkarsko gofljo.

(Maša se napol uleže na posteljo. Roka v mavcu ji smešno štrli v zrak.)

OLGA: Samo groziš, kadar pa udariš, udariš mimo! (*Frediju*) Ona te je pripe-
ljala. Spominjam se. Za njo si lazil. Ne vem, zakaj si se sploh odločil zame ...

FREDI: (*jezno*) Nehat pa ne znaš, kaj?! No, povej, kaj bi rada zvrtila iz mene!/?
Kaj?! Vedno samo vrtaš in vrtaš in vrtaš. Misliš, da boš prišla do nafte! Kaj
se greš, draga moja?! Usedla si se name in hočeš vedet, kaj? Kaj bi rada
zvedela, Olga? Poslušaj zdaj ... Vse ti bom povedal, vse!

(*Fredi začne vročično naštevati. Pači se, njegova jeza je groteskna jeza od*
alkohola utrujenega človeka.)

FREDI: Dobro kuhaš, tvoje goveje juhce so super, genialna si pri pomivanju
posode, pri *sesanju* tepihov, (*se vulgarno spači*) ampak dobro *sesaš* samo
tepihe, drugega nič ... Odlično (*vulgarno*) *mešaš*, ampak samo kadar priprav-
ljaš filo za tvoje famozne potice; res znaš presenetit človeka, nikoli ne
pozabiš na rojstne dneve, praznovanja, obletnice, človek se lahko zanese
nate, nikoli ne razočaraš, vedno si *pripravljena* izpolniti željo ... (*vulgarno*)
Pa ne *katere koli*, da ne bo pomote ... Ampak, *zakaj, zakaj* vse to počneš?
Zakaj? Ti bom povedal, *zakaj* ...

OLGA: Pijan si!

FREDI: Zato, da lahko očitaš! Ti si popolna, drugi so pa *škart roba!* To je v
resnici tvoj življenjski moto, Olgica moja! Ampak ...

(*Fredi s pijansko patetičnostjo dvigne kazalec visoko v zrak.*)

FREDI: Ampak ... Jaz te imam vseeno rad.

(*Jo objame. Skoraj pade po njej.*)

OLGA: Kako boš šel zjutraj tak v službo?

FREDI: Res te imam rad. Olga! Rad, rad, rad, rad, rad, rad ... tako rad kot
vrečo soli!

(*Olga ga odrine, Fredi zgrmi po tleh in s steklenico v naročju obsedi ob*
postelji.)

ŠESTI PRIZOR

Očka pri oknu ... Gleda v daljavo ...

OČKA: Večkrat se spominjam, kako ste vse tri prihajale k nama v posteljo ...
Ponavadi ob nedeljah in praznikih ... Najprej je prišla Irina, niti oči ni
odprla, kot da jo nosi luna, nenadoma se je pojavila pred vrati in z rokami
naprej pritavala do postelje.

MAMICA: Vedno je šla na tvojo stran.

OČKA: Zato, ker si se ti vedno zavila v odejo in se delala, kot da spiš.

MAMICA: (*se nasmehne*) Hotela sem ujeti še nekaj trenutkov spanca.

OČKA: Potem je prišla Maša. Skočila je na posteljo in se zrinila med naju.

MAMICA: Imela je mrzle noge in niti sekundo ni mogla biti pri miru.

OČKA: In nazadnje je prišla še Olga.

OLGA: Vedno so me zrinile ...

OČKA: Stala si tam, ob vznožju postelje, in gledala ... Kar naprej si bila užaljena.

MAMICA: Pričakovala je, da bo prva, pa so jo vedno prehiteli.

OČKA: Rekel sem: *Olga, daj, skoči gor! Poglej, tu je še dosti prostora.* Nisi hotela. Včasih si šla nazaj v svojo sobo, včasih pa si se zvila in ulegla k nogam. Vedno sem te moral zvleči med naju.

OLGA: Kjer me je potem Maša kar naprej brcala v trebuh.

MAMICA: Že takrat mi je bilo jasno, kakšne ste. Ena, ki si zatiska oči, druga, ki se zbrca na sredino, in tretja, ki kot Pepelka leži ob vznožju ... Otroci so v resnici zelo hitro odrasli. Z leti se nič ne spremeni.

OČKA: *(pripoveduje v daljavo)* Včasih pa se je vse tako lepo izšlo ... Kar nenadoma ste bile vse tri tam. Na sredini med nama. Najine tri punčke, najine *tri sestre!* In bila je nedelja, v zvoniku je odbijalo, dan se je lomil v poldan in mi smo ležali tam kot v ustavljenem trenutku, ki je kar trajal in trajal in trajal ... Takrat se mi je zazdelo, da sem najsrečnejši človek na svetu ... In bal sem se, da bo nekoč vsega tega konec ...

Nekaj trenutkov tišine ...

SEDMI PRIZOR

Irina začne jokati. Jok se zelo hitro spremeni v hlipanje, ki pa je vedno bolj podobno smešnemu histeričnemu tuljenju.

IRINA: Aaaaaa ... aaaa ... Kako je to žalostno ... Aaaaa, aaaaa ...

ANDREJ: *(prestrašen)* Irina ... Kaj ... Kaj ti je?

IRINA: Kako smo vse tri nesrečne ... Aaaaaa ... aaaaa ... Andrej, a vidiš, kako smo nesrečne, a vidiš? Aaaaaa, aaaaa, aaaaaa ...

MAŠA: *(stvarno)* Nehaj!

OLGA: Spet zganjaš cirkus!

(Maša vstane s postelje. Tudi Fredi vstane. Olga ga podpre.)

IRINA: *(tuli in joka)* Nihče ni tako nesrečen ... Aaaaaa, aaaa, aaaaa ... Najraje bi šla na vrh gore in zakričala: *Me smo najbolj nesrečne tri sestre na svetu!* Aaaa, aaaa, aaaaa ... Vsi bi morali to slišat, vsi bi morali to vedet! Od Amerike do Rusije! Nikjer ni tako nesrečnih sester, kot prav tu, v tej sobi! V hiši pod Krimom! Aaaaaaaa ...

ANDREJ: Irina ... Saj je vse v redu, nehaj ...

IRINA: Do zdaj sploh nisem vedela, da sem tako nesrečna, zdaj pa vem, ja, in vsi naj slišijo, ves vesoljni svet: *Me smo najbolj nesrečne tri sestre na svetu! Nesrečne! Nesrečne! Nesrečne! Nesrečne! Nesrečne! Nesrečne! Nesrečne ...*

(Andrej ji primaže klofuto, Irina utihne in ga začudeno pogleda. Fredi zaploska.)

FREDI: Bravo! Bravo mali! Tudi jaz bi moral pred dvajsetimi leti začeti tako.

OSMI PRIZOR

MAMICA: Pojdimo spat.

OČKA: Ja. Dovolj je bilo.

(*Maša stopi na sredo sobe.*)

MAŠA: (*stvarno in mirno*) Samo še nekaj ...

OČKA: Z mamó sva utrujena. Nisva vas povabila. Kar prišli ste. Zlezli v najino posteljo ...

MAŠA: Prišli smo na vajino obletnico ...

OLGA: (*spet zablebeta*) Na petdesetletnico vajinega skupnega življenja. Pripravila sem odlično govejo juho. Samo Andrej jo je poskusil ... In veste, kaj je rekel? Rekel je: *Odlična juhica je! Gospa, krivico vam delajo ...*

MAŠA: (*jo grobo prekine*)

Zapri! A je v redu? Nocoj si čisto preveč govorila! Ta hip je pomembno samo to, da se resno pogovorimo ... (*stvarno nadaljuje*) Tri sestre smo. Kar lep kos življenja je še pred nami. Jaz imam otroka, Irina jih bo tudi imela.

IRINA: Je že urejeno ...

MAŠA: Fredi si želi imeti lastno odvetniško pisarno ... Je tako?

FREDI: Ja.

MAŠA: Očka in mamica pa sta nas postavila pred dejstvo ...

MAMICA: In ne bova si premislila.

OČKA: Ločila se bova.

MAMICA: Prodala bova hišo in posestvo. Denar si bova razdelila.

IRINA: Kaj pa jaz? Z Andrejem bova ...

MAMICA: Odrasle ste. Vse sva vama dala. Ne potrebujete naju več. Nikjer ne piše, da bi morala z očetom zaradi vas do smrti živeti skupaj. Dovolj je bilo.

IRINA: Mama, ti si tista ... Ti si ga pregovorila!

OČKA: Ni me pregovorila ... Povedal sem vam že ... Če ne bi pustil kovčka ob cesti, se njen oče ne bi ustavil in jaz je ne bi nikoli spoznal ...

MAMICA: Tudi jaz ga ne bi spoznala.

MAŠA: In me se ne bi nikoli rodile.

OČKA: Življenje je splet naključij ... In včasih nam naključja ne izberejo pravega življenja.

OLGA: Stara sta. Očka jih ima petinsedemdeset.

MAMICA: To ne pomeni, da morava samo še čakati na smrt. Vedno sem si želela potovati. Z ladjo okrog sveta. Ko si se ti rodila, sem začela varčevati. Naskrivaj. Ko bo punčka zrasla, sem si rekla, bom imela dovolj denarja, ne bo mi treba več skrbeti, šla bom z ladjo okrog sveta ...

OČKA: In jaz sem si vedno želel motor, težek, kromiran motor in usnjeno obleko ...

MAMICA: Potem se je rodila Maša, prepričal me je, da sva začela graditi hišo ... Vsi moji prihranki so šli v zidove ...

OČKA: Zdaj si ne bom kupil motorja. Imel bom jadrnico in stanoval bom ob morju ...

MAMICA: Ko pa se je rodila Irina, sem obupala, takrat sem tudi zbolela, zaradi žalosti, ker sem mislila, da je vsega konec, da ne bom nikoli uresničila svojih želja ...

OLGA: Spominjam se, bali smo se, da imaš raka.

MAMICA: Ampak zdaj, zdaj bova prodala vse ... Razdelila si bova denar. Šla bom na potovanje. Z ladjo okoli sveta!

OČKA: Jaz pa se bom ob obali vozil jadrnico, bral Čehova in spuščal mrežo.

MAMICA: V resnici nisva nikoli mogla uskladit svojih želj ... Življenje pa je bilo tako kratko ...

IRINA: Kaj pa ljubezen?

OČKA: Ljubezni ni. Samo na začetku se zasvetlika nekaj, kar se ti zdi, da bi lahko bila, potem izgine, in nekaj časa jo celo še iščeš ...

MAMICA: ... izmisliš si še enega otroka, zgradiš hišo, zasadiš češnjev vrt ...

OČKA: ... kasneje pa je niti ne iščeš več.

MAMICA: Samo naprej živiš.

IRINA: To ne more bit res. To ni res!

MAMICA: Ve in vaša življenja so dokaz, da je res.

OČKA: Nikoli ne ljubimo, samo zdi se nam, da ljubimo.

MAMICA: V resnici nama je bilo z očetom vedno jasno, da med nama ni ljubezni, samo dogovor ...

OČKA: Imel sem ljubice.

MAMICA: Vedela sem.

OČKA: Pa sem se vedno vrnil. Tu je bila hiša, vrt, tri sestre ... Veliko sem vložil, težko bi bilo spet začeti znova ...

MAMICA: Imela sem ljubimca.

OČKA: Vedel sem.

MAMICA: Potoval je. Krasno sva se pogovarjala. Pa si nisem upala. Bile ste še majhne ... Ampak zdaj, zdaj bom!

OČKA: Ja, zdaj bova!

MAMICA: Popravila bova napako ...

OČKA: Kovček bom vzel s sabo v grmovje in avtomobil njenega očeta bo peljal mimo ...

(Trenutek tišine.)

(Potem se Maša začne smejati, smeji se od srca in na ves glas.)

MAŠA: Ha, ha, ha ... Fredi, si slišal?

FREDI: Sploh ne bo problema.

MAŠA: Tako kot sva rekla.

FREDI: Lažje bo, kot sem mislil.

OLGA: O čem govorita?

FREDI: O tem, da sta stara dva dementna.

IRINA: Kaj?

FREDI: To pomeni, da zaradi starosti nista več razsodna.

OČKA: Pa še kako sva pri sebi!

FREDI: To se vama samo zdi. Natančni pregledi pa bodo pokazali, da sta neumna starca, ki ne moreta več odgovarjati zase in svoje premoženje.

MAŠA: In tega sploh ne bo težko dokazat. Kdo se pa pri sedemdesetih želi ločit? Nobenega takega ne poznam. Olga, poznaš ti koga, ki bi se ločeval pri teh letih?

OLGA: Ne. Ne poznam.

MAŠA: Že to je dovolj velik dokaz, da sta dementna!

MAMICA: Ne morete nama preprečiti ...

MAŠA: Oja, lahko. Ko sva se s Fredijem vračala z urgence, sva se v avtomobilu vse natančno dogovorila.

FREDI: Zaščititi moramo premoženje pred nerazsodnimi dejanji. Temu se strokovno reče *pred materialno škodljivimi potezami*. Razprodaja premoženja zaradi starostnih blodenj je za svojce brez dvoma *škodljiva poslovna poteza* ...

MAMICA: Najine želje niso *blodnje*!

FREDI: Oja, pa so! Kateri normalen človek si želi okrog sveta, medtem ko se njegovi vnuki stiskajo v premajhnem stanovanju, medtem ko najmlajša hči nima stanovanjskih pogojev in sploh nikakršnih pogojev, da bi lahko v miru imela otroke? Temu se reče demenca!

OČKA: (*se razburi*) Ne boste naju naredili za norca ...

MAMICA: Ne bo vam uspelo! Normalna sva!

FREDI: Nikar ne skrbita. Komisiji bomo povedali vse ...

MAŠA: Kako se čudaško obnašata, kako čudno govorita ...

FREDI: Na primer o tem, *da ni ljubezni, da sta petdeset let živela skupaj po pomoti, da stari neprestano blebeta o nekakšnih kovčkih ob cesti in še kaj se bo našlo* ... Vse to bomo komisiji zelo natančno razložili.

MAŠA: Pričali bomo.

FREDI: Vsi!

MAŠA: Tri sestre smo. Držati moramo skupaj.

(*Očka in mamica se prestrašeno primeta za roke. Nenadoma sta obkrožena s sovražniki ... Obrneta se k Olgi po pomoč ...*)

MAMICA: (*Olgi*) Olga?

OČKA: Ti veš, da to ni res.

(*Trenutek tišine.*)

OLGA: (*povsem mirno*) Res je. Žal mi je.

OČKA: Irina ...?

IRINA: Noseča sem. Ne morem živeti na cesti.

FREDI: Imamo pa tudi pričevanje tako imenovane *tretje osebe*. To pričevanje bo najbolj pomembno. No, Andrej! Kaj misliš? Tako, objektivno. Kot opazovalec. Sta *dementna*? Lahko odgovarjata za svoja dejanja?

(*Vsi se ozrejo k Andreju. Trenutek tišine.*)

ANDREJ: Ja.

(*Trenutek tišine.*)

ANDREJ: Nora sta.

(Očka in mamica se držita za roke. Okrog njiju tri sestre, Andrej in Fredi. Vsi negibni nekaj trenutkov.)

Zastor.

KONEC DRUGEGA DEJANJA

EPILOG

Jedilnica v stanovanjski hiši v predmestju. Zadaj steklena večkrilna vrata s pogledom na vrt. Na sredi dolga miza, pripravljena za zajtrk. Jutro je. Za mizo sedijo: Maša (brez mavca), Olga in Irina ... Zajtrkujejo. Fredi stoji ob oknu s skodelico v rokah in gleda na vrt ... Iz kuhinje pride Andrej z vrčem kave ...

ANDREJ: Bo še kdo kavo?

IRINA: Jaz, jaz bom!

(Ko se Irina dvigne izza mize, vidimo, da je visoko noseča. Kak osmi mesec. Pomoli mu skodelico. Andrej ji natoči.)

(Olga je pravkar použila zadnji grižljaj.)

OLGA: Maša, jajčna omleta se ti je pa res posrečila.

MAŠA: Res? To sem pa zelo vesela ...

OLGA: Tako je lahka ...

MAŠA: Zaradi mleka. V jajce vmešaš tretjino mleka in tretjino sladke smetane. Potem pa vse skupaj stepeš. To je to!

FREDI: *(pri oknu, sam zase)* Škoda bi bilo za češnjev vrt, če bi ga prodali.

IRINA: A so slučajno kumarice pri hiši? Še vedno mi kislo paše.

ANDREJ: Takoj ti prinesem.

IRINA: In kozarec piva! Kumarice in pivo! A ni to čudno! *(se zasmeji)* Nosečnost je pa res čudaški čas!

ANDREJ: Kumarice in kozarec piva! Takoj dobiš!

IRINA: Andrej, zlat si!

(Irina ga pocmoka.)

(V jedilnico vstopita mamica in očka. Vsi utihnejo. Mamica in očka brez besed sedeta na kraj mize ... Olga pred njiju porine košarico s kruhom ...)

OLGA: Andrej, bodi dober, natoči jima ...

(Andrej natoči kavo v njuni skodelici ...)

MAŠA: Pa še prtček jima zaveži, mama se vedno popaca, jajce pa tako težko spraviš ven iz damasta ...

(Andrej jima obema zaveže velike bele prtičke okrog vratu. Oče in mama sedita negibno za mizo.)

IRINA: Po zajtrku grem v mesto ... Mašenka, me boš peljala?

MAŠA: Absolutno, Irinči!

IRINA: Videla sem tako lepo posteljnino za otroško posteljico. Andrej ne more z mano ... Mora prebelit otroško sobo.

MAŠA: Bom jaz šla s tabo.

ANDREJ: Ne morem se odločit ... Roza ali modra?

MAŠA: Roza, roza! Punčka bo!

(Oče in mama (s prtičkoma okoli vratu) negibno sedita za mizo. Nihče se ne zmeni več zanju.)

(Olga glasno sreba kavo, zre nekam v daljavo.)

OLGA: Zanima me, kako bo čez tisoč let ...

MAŠA: *(ji skoraj pade skodelica iz rok)* Kaj pa je zdaj to!

OLGA: Ne, saj ne, da bi hotela filozofirati, sploh ne, ampak včasih razmišljam ...

(Fredri se ozre proti Olgi.)

FREDI: Olga, raje ne! Prosim!

(Olga glasno srebne in cmokne.)

OLGA: Včasih razmišljam, če to življenje, ki ga živimo, če sploh čemu služi ...

Se bo čez tisoč let poznalo, da smo živeli? Bodo naša življenja pustila sled? Bo čez tisoč let sploh kaj drugače?

MAŠA: Bo. Lahko bomo izbirali barvo oči našim še nerojenim otrokom, se odločali za njihove talente ... Lahko se bomo celo same oplojevale, ne bo več staršev, no, vsaj v takšnem klasičnem smislu, kot jih poznamo danes ... Družina bo čisto nekaj drugega. In ker ne bo več bolezní, bomo živeli, dokler se ne bomo sami naveličali življenja ...

OLGA: Ne vem, ne vem ...

FREDI: Staviti grem ...

MAŠA: Ja?

(Fredri pride do mize in odloži skodelico, pogleda vse navzoče tako, kot da bo povedal nekaj zelo bistvenega ...)

FREDI: Staviti grem, da bo danes lep dan.

(Vsi obmirujejo.)

(Oče in mama zreta v prazno.)

Zastor.